

L. As.

33

fim

m
L. As. 33 pm

Riggs

<36638313540012

<36638313540012

Bayer. Staatsbibliothek

A
GRAMMAR
OF THE
MODERN ARMENIAN LANGUAGE
AS SPOKEN

IN CONSTANTINOPLE AND ASIA MINOR

By ELIAS RIGGS,
Missionary of the A. B. C. F. M.

SECOND EDITION.

CONSTANTINOPLE,
PRINTED BY A. B. CHURCHILL.

—••••—
1856.

A

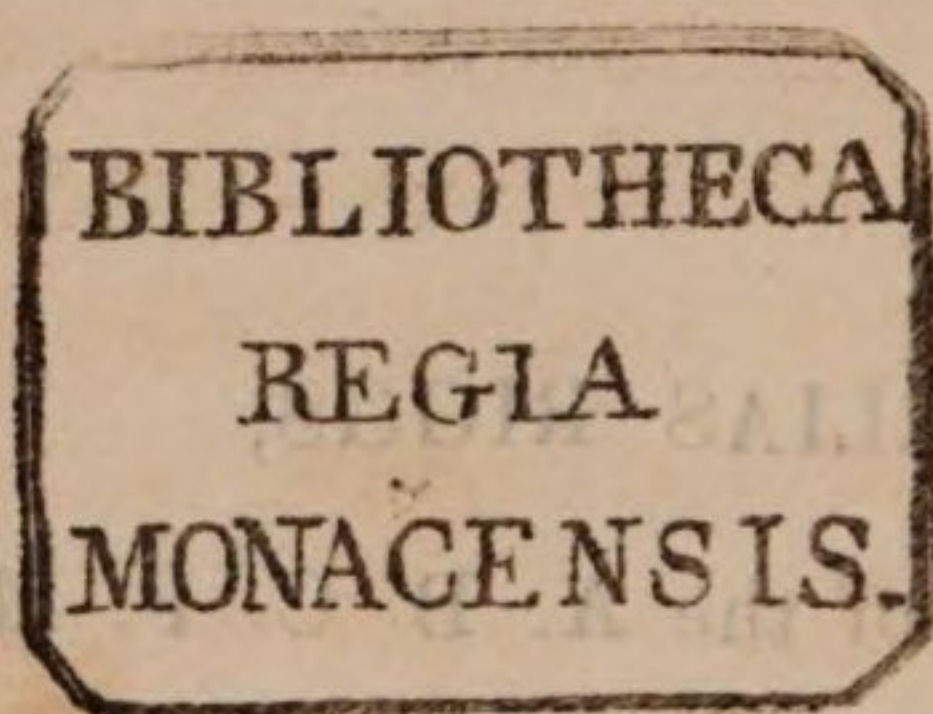
GRAMMAR

OF THE

MODERN ARMENIAN LANGUAGE

AS SPOKEN

IN CONSTANTINOPLE AND ASIA MINOR

SECOND EDITION.

CONSTANTINOPLE.

Printed by A. B. Churchill.

1856.

P R E F A C E.

The strongly marked individuality of the Armenian language justifies its claim to a very high antiquity. Its literature however commences with the introduction of Christianity. The Alphabet still in use is ascribed to St. Mesrob, who lived in the fifth century, and who was one of the translators of the Scriptures. He is said also to have conferred the boon of alphabetic writing upon several of the neighboring nations. The original alphabet consisted of thirty six letters, *o* and *ph* having been added during the twelfth century, the former as a substitute for the diphthong *uo* in words where it had acquired the sound of *o*, and the latter to replace *ph* which had come to be pronounced universally like *p*.

It is difficult to trace the history of the modern language. Evidence of the existence of some of its distinctive forms is found as far back as the thirteenth century. Their introduction was no doubt gradual. Still the Ancient Armenian continued to be the only language of books, for ages after the spoken tongue had become substantially what it is at the present day. It is only during the present century that the modern language has begun to be cultivated as a language of books, the genius of the age and the best interests of humanity requiring that authors should no longer, as formerly, veil their ideas in a dialect accessible only to the few, but should spread them far and wide in the free and idiomatic use of the languages vernacular to their countrymen.

Facilities for the acquisition of the *Ancient* Armenian exist both in English and in other European tongues, and an abundance of excellent Grammars and Lexicons await the scholar, who is prepared to avail himself of them, in the language itself. But, so far as I am aware, the present is the first attempt to exhibit the grammar of the Modern Armenian. The Armenians them-

selves have, as yet, published no grammar of their spoken language*. This fact will no doubt be deemed a sufficient apology for any defects which may be discovered in the present work.

My principal object has been to exhibit the language of conversation. Hence the remarks on pronunciation, pp. 7, 58, on the reduplication of adjectives, p. 19, on particles appended to verbs, p. 49, &c. The style of books varies considerably, some approximating more and others less to the ancient language. It would be presumptuous to attempt to say what, after a few years of progress, will be the style of good writers.

It will be observed that the dialect here treated is the Western, viz. that spoken in Constantinople and Asia Minor. The Oriental dialect, spoken in Tartary, Persia and India, varies considerably from this, and in some respects approximates more nearly to the ancient language. A specimen of it will be given in the Appendix.

The student of Modern Armenian will very often meet in conversation, and sometimes even in books, with words and forms derived from the Turkish. Although the use of such words and forms is avoided by good writers, still a knowledge of them is essential to a familiar acquaintance with the spoken Armenian. Where it has been thought proper to notice them in the present work, they are distinguished by an asterisk prefixed.

In general, where two synonymous forms are given, the one more approved in modern usage is placed first.

*The first edition of this work was published in 1847. In 1853 a grammatical treatise in Modern Armenian appeared at Constantinople, entitled "*Correct Method of speaking the Modern Armenian language*". It is however not so much a grammar of the spoken language, as an exhibition of the author's ideas of what that language should be, departing in many instances very far from existing usage. It has met with very little favor.

ALPHABET.

The Armenian alphabet consists of 38 letters, viz.

Capitals.	Armenian text.	Italian.	Names.	Pronunciation.
Ա	ա	ա	ahp	a as in far
Բ	բ	բ	ben	b
Գ	գ	գ	him	h
Դ	դ	դ	tah	r
Ե	ե	ե	vetch	ye as in yet
Յ	յ	յ	ahp	z
Զ	զ	զ	z	a as in fate
Է	է	է	vet	u as in us
Ը	ը	ը		
Թ	թ	թ	zhay	a as in pleasure
Ճ	ճ	ճ	inni	o as in me
Լ	լ	լ	lune	l
Խ	խ	խ	khay	kh guttural
Վ	վ	վ	dash	ds
Պ	պ	պ	ghen	g hard
Ղ	ղ	ղ	ho	h
Ջ	Ջ	Ջ	tach	ts
Դ	դ	դ	ghad	gh guttural
Ն	ն	ն	jay	j
Ս	ս	ս	men	m
Տ	տ	տ	he	h or y
Ր	ր	ր	noo	n
Ց	ց	ց	shah	sh
Ա	ա	ա	vo	vo or o

PART I.

ORTHOGRAPHY.

ALPHABET.

The Armenian alphabet consists of 38 letters, viz.

Capitals.	Arm. text.	Italics.	Names.	Pronunciation.
Ա	ա	ա	aip	a as in <i>far</i>
Բ	բ	բ ք	pen	p
Գ	գ գ	գ գ	kim	k
Դ	դ դ	դ դ	tah	t
Ե	ե	ե	yetch	ye as in <i>yet</i> , y
Զ	զ զ	զ զ	zah	z
Է	է	է	a	a as in <i>fate</i>
Ը	ը ը	ը ը	yet	u as in <i>us</i>
Թ	թ թ	թ թ	to	t
Ժ	ժ	ժ	zhay	s as in <i>pleasure</i>
Ի	ի ի	ի ի	inni	e as in <i>me</i>
Լ	լ լ	լ լ	lune	l
Խ	խ խ	խ խ	khay	kh guttural
Վ	վ	վ	dzah	dz
Կ	կ կ	կ կ	ghen	g hard
Հ	հ	հ	ho	h
Տ	տ	տ	tsah	ts
ԴՂ	ղ ղ	ղ ղ	ghad	gh guttural
Ճ	ճ	ճ	jay	j
Մ	մ	մ	men	m
Ծ	յ	յ	he	h or y
Ն	ն	ն	noo	n
Շ	շ շ	շ շ	shah	sh
Ո	ո	ո	vo	vo or o

2	ε ε	ε ε	chah	ch as in church
9	u	u	bay	b
9	ε ε	ε ε	chay	ch as in church (john)
11	n	n	rrah	r Scotch
U	u	u	say	s
U	ε ε	ε ε	vev	v
S	u	u	dune	d
1	r r	r r	ray	r
8	g g	g g	tso	ts
1	u	u	hune	u or v
Φ	ε ε	ε ε	pure	p
1	p p	p p	kay	k
()	o	o	o	o
Φ	φ	φ	fay	f

ε is a contraction for εε ; beside which the following combinations of letters occur.

ζ and ε εε
 ε and ε εε
 ε and ε εε
 ε and ε εε

ε and ε εε
 ε and ε εε
 ε and ε εε
 ε and ε εε

The small letters at the right hand of the second and third columns are written *after* those which terminate in a horizontal stroke at the bottom : as εε, εε, εε, &c.

PRONUNCIATION.

ε, when it begins a word and is followed by a consonant, is pronounced generally like *ye* in *yet*, as εε *I am* ; elsewhere followed by a consonant it is like *e* in *fell*, as εεε *menk we* ; followed by a vowel

it is simply *y*, as *həpʰe* yotuh seven, *həwəp* gyank life.

h and *z* are deep gutturals, and the pronunciation of them must be acquired through the ear.

h is *h* in the beginning of words, as *həwəp* Hesoos Jesus; elsewhere it is *y*, as *əpə* ayo yes, *həwəpəwə* gayaran a position, *pəwə* pay a verb; but in compound words in which the latter part is a word beginning with *y*, this latter retains the sound of *h* in the compound, as *pəwəhəwəp* patsahaid manifest, compounded of *pəwə* open, and *həwəp* evident. At the end of words it is frequently silent, as *həwə* gah there is.

o is *vo* at the beginning of words, as *əpə* vor that, except when followed by *h* as *əpəh* ov who; elsewhere it is *o*, as *wəwəp* anonk they.—The combination *əwə* is *oo*, but becomes *v** before a vowel; *əwə* in the middle of a word is *ooy* as in *əwəp* looys light, *əwəp* hooys hope; at the end of a word it is simply *o*.

əwə is *eev* before a vowel or at the end of a word; elsewhere it is *u* in *unit*, or *u* French. In any other combination, *ə* is *v*.

The remaining letters are uniform in their pronunciation, and need no remark.

When two or more consonants come together without a vowel, they are frequently pronounced as if written with *h*; e. g. *əwəhəp* Baptist is pronounced *əwəhəpəwəhəp*. In the case of words commencing with one of the sibilants *u*, *ə*, or *z* and another consonant, this euphonic *h* is generally pronounced as if written before the sibilant, as *əwəhəp* from the beginning, *əwəhəp* a-

* Soft like the German *w*.

musément, շտեմարան magazine, pronounced as if written *ըսկիզբէն, ըզբօսանք* and *ըշտեմարան*. This however is not always the fact, and, in general, the place of this euphonic *ը* must be learned by practice.

ACCENT.

Armenian words, whether primitive or derivative, are usually accented on the last syllable.

Exc. 1. *ը* at the end of words not derived from the Turkish cannot receive the accent. Words or forms terminating in this vowel, therefore, accent the penultimate ; as *վաղը* to-morrow, *մարդը* the man.

Exc. 2. Vocatives accent their first syllable ; as *Ամբարշտապետ* Preacher ! *Պարոն* Sir ! — But when a noun in the Vocative is repeated, or is preceded by an adjective or by the interjection *Ո՛հ* O, the place of the accent is on the last syllable of the first noun, or on the adjective or interjection, as *Յազոր, Յազոր, Բարի վարդապետ, Ո՛հ Աբրահամ* :

Exc. 3. A few individual words, not coming under either of the above exceptions, accent the penultimate as *Հիմա* now, *այսպէս* thus.

PUNCTUATION.

The pauses used in Armenian are three, viz.

Comma (,)

Colon (.)

Period (.)

The note of interrogation (°) is placed over the

accented vowel of the principal word in the question. Accordingly in the question, *Will you come to-morrow?* the interrogation point may be placed over any one of the words of which it is composed in Armenian; thus, *Վո՞ւն վաղը կուգան*, signifies *Will you come to-morrow?* *Վո՞ւն վաղը կուգաս*, *Will you come to-morrow?* *Վո՞ւն վաղը կուգաս*, *Will you come to-morrow?*

The exclamation point (') in like manner, is placed over the accented syllable of interjections, or of other words used as exclamations, or uttered with emotion, as *վայ քո!* *Երուսաղէմ Jerusalem!*

Sentences, which contain a mark of interrogation or exclamation, have still their appropriate pauses at the close, in the same way as other sentences.

The hyphen (-) is never employed to unite words, as in the English compounds *to-day*, *kettle-drum*, &c. Its only place is at the end of a line, where a word is incomplete.

The acute accent ('), though it is placed upon the tone-syllable of words, has for its object to mark rather *emphasis* than accent. Hence monosyllables receive it as well as polysyllables; e. g. *Մի՛ երթաք* *do not go*, *Թէ՛ հոս Թէ՛ հոն*, *whether here or there*.

The grave accent (`) indicates a brief suspension of the voice. It is placed after words, never over them, and is in effect a pause shorter than a comma.

This mark (¯) indicates an abbreviation; as, *Ի՛նչ* for *Իստորաւոճ*; or signifies that the letters over which it is placed are used as figures; e. g. *աւ 1*, *բ 2*, &c.

When the first part of a word is written and the last part omitted, the omission is indicated by a double accent; thus *Յո՛ւն* for *Յոնահան*;

PART II.

ETYMOLOGY.

ARTICLE.

The word in Modern Armenian which most nearly corresponds to our Indefinite Article is *յը*, a corruption of the Ancient Armenian *ի* one. It uniformly follows the noun to which it belongs; as *մարդ յը* a man, *բան յը* a thing. The Numeral Adjective *մէկ* one is used in the same sense, preceding the noun. Sometimes both are employed; as *մէկ մարդ յը*, *մէկ բան յը*, without any addition to the signification.

The place of a Definite Article is supplied by the *Definite Form* of nouns, corresponding to what is called the *Emphatic State* in Chaldee and Syriac.

NOUNS.

GENDER.

The Armenian language has no grammatical forms to mark the distinction of gender.

NUMBER.

The Plural Number is regularly formed by adding to monosyllables *եր*; as *բառ*, word, *բառեր* words; to words of more than one syllable *ներ*; as *շագուստ*, garment, *շագուստներ*, garments.

Though the singular have but one written vowel, yet if it is pronounced with a euphonic *ը* it is a dis-syllable, and takes *ւեր* to form the plural ; as *գլուխ* *head* (pron. *գըլուխ*) Plur. *գլուխներ*.

A Plural ending in *ք*, like that of Ancient Armenian nouns, is occasionally employed, as *որդի son*, *որդիք sons*. See Appendix.

CASE.

Nouns in the modern language may be said to have seven cases, the Nominative, Genitive, Dative, Accusative, Vocative, Ablative and Instrumental. They present however in general only four distinct forms, the Accusative being (in nouns though not in pronouns) the same with the Nominative, and the Dative with the Genitive. The Vocative is distinguished from the Nominative by prefixing the interjection *Ո՛* *O*, or by a change of the accent. See above on Accent, p. 9. The other three cases of the Ancient Armenian are supplied by the Genitive with Postpositions.

DEFINITE FORM.

The *Definite form* of nouns is produced by adding *ը* to the simple form when the latter ends with a consonant, and *ւ* when it ends with a vowel ; as *ժամ* *church*, *ժամը* *the church*, *որդի son*, *որդիւ* *the son*. The *ը* of the definite form also becomes *ւ* when the following word begins with a vowel and is closely united in pronunciation with the noun ; as *մազերն ալ* *the hairs also*, for *մազերը ալ*.

DECLENSION OF NOUNS.

Բառ a word, is an example of the most usual mode of declining nouns which end with a consonant. The Definite form, of course, lacks the Vocative.

INDEFINITE FORM.

*Singular.**Plural.*

Nom.	Բառ (ժը) a word	Բառեր words
Gen.	Բառի (ժը) of a word	Բառերու of words
Dat.	Բառի (ժը) to or for a word	Բառերու to or for words
Acc.	Բառ (ժը) a word	Բառեր words
Voc.	Ո՛վ բառ O word	Ո՛վ բառեր O words
Abl.	Բառէ (ժը) from a word	Բառերէ from words
Inst.	Բառով (ժը) with a word	Բառերով with words

DEFINITE FORM.

Nom.	Բառը the word	Բառերը the words
Gen.	Բառին of the word	Բառերուն of the words
Dat.	Բառին to or for the word	Բառերուն to or for the words
Acc.	Բառը the word	Բառերը the words
Abl.	Բառէն from the word	Բառերէն from the words
Inst.	Բառովը with the word	Բառերովը with the words

Example of a noun ending with a vowel.

INDEFINITE FORM.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	Որդի (ժր) a son	Որդիներ sons
Gen.	Որդիի (ժր) of a son	Որդիներու of sons
Dat.	Որդիի (ժր) to or for a son	Որդիներու to or for sons
Acc.	Որդի (ժր) a son	Որդիներ sons
Voc.	Ո՛րդի or Ո՛վ որդի O son	Ո՛րդիներ or Ո՛վ որդիներ O sons
Abl.	Որդիէ (ժր) from a son	Որդիների from sons
Inst.	Որդիով (ժր) with a son	Որդիներով with sons

DEFINITE FORM.

Nom.	Որդին the son	Որդիները the sons
Gen.	Որդիի of the son	Որդիներու of the sons
Dat.	Որդիին to or for the son	Որդիներուն to or for the sons
Acc.	Որդին the son	Որդիները the sons
Abl.	Որդիէ from the son	Որդիների from the sons
Inst.	Որդիով with the son	Որդիներով with the sons

IRREGULAR NOUNS.

Nearly all the variations from the above forms, which appear in the declension of Nouns in Modern Armenian, are remnants of the Ancient Armenian declensions. The following are the principal.

To prevent ambiguity the prefix *զ*, which forms the Accusative in Ancient Armenian, is occasionally employed to distinguish that case from the Nominative ; as *Էն յարդը որ զԵստուած Կը սիրէ* the man who loves God. If written without the *զ* this sentence might be translated, *the man whom God loves.*

Nouns ending in *իւն* may be declined after the following paradigm.

Nom.	Նամբորդուծիւն ^{line sug u} a journey
Gen.	Նամբորդուծեան
Dat.	Նամբորդուծեան
Acc.	Նամբորդուծիւն
Voc.	Ո՛վ ճամբորդուծիւն
Abl.	Նամբորդուծենէ
Inst.	Նամբորդուծեամբ

The plurals are regular, excepting that the ancient Genitive, ending in *եանց*, occasionally appears.

These nouns may also be declined throughout after the regular form, especially when used as proper names or in a peculiar sense ; e. g. we may translate the phrase *of the journey* ճամբորդուծիւնին or ճամբորդուծեանը, but if we are speaking of a book entitled Նամբորդուծիւնը the Gen. must be Նամբորդուծիւնին. So Եարուծեան օրը the day of the resurrection, but Պ. Եարուծիւնին գիրքը Mr. Harootune's book ; սրբուծեան of holiness, սրբուծիւնին of the Sanctuary.

Nouns which in Ancient Armenian terminate in *ումն*, in the modern language either retain the final *ն* and form the Gen. in *ման*, or drop that letter and are declined regularly ; thus *օծումն* anointing, Gen. *օծման*, or *օծում*, Gen. *օծումի*. The Inst. Sing. *օծ-*

մամբ and the Nom. and Gen. Plur. *օծմանք* and *օծմանց*, also occur.

A few nouns, chiefly monosyllables, make the Gen. in *ու* instead of *ի*; as *մարդու*, *արջու*, *կովու*, *դիու*, *հովու*, *ծովու*, *սովու*, *դարու*, &c; but all these, except the first, may take the regular form of the Gen. in *ի*.

Infinitives, when declined as nouns, uniformly make their Gen. in *ու*; as *գործել*, *գործելու*. The other cases are regular.

Հայր father, has the Gen. & Dat. Sing. *հօր*, Abl. *հօրէ* or *հօրմէ*, Inst. *հօրով*, *հայրով* or *հօրմով*.

Like it are declined its derivatives; also *մայր* mother, and *եղբայր* brother and their derivatives. The Plurals are regular.

Աստուած God, Gen. & Dat. *Աստուծոյ*, Abl. *Աստուծմէ*, Inst. *Աստուծմով* or *Աստուծով*.

Տէր Lord, Gen. and Dat. *Տէրոջ* (in the title of the New Testament *Տեառն*) Abl. *Տէրոջմէ*, Inst. *Տէրոջմով*, *Տէրով*, (or *տիրոջ*, *տիրոջմէ*, *տիրոջմով*).

Արդ man, Gen. and Dat. *մարդու* or *մարդոյ*. Nom. & Acc. Plur. *մարդիկ*, Gen. & Dat. *մարդոց*, Abl. *մարդոցմէ*, Inst. *մարդոցմով*; or *մարդիկներ*, *մարդիկներու*, *մարդիկներէ*, *մարդիկներով*.

Որդի son, besides being declined regularly, has the Gen. & Dat. Sing. (especially when applied to the Son of God) *Որդւոյ*, Plural *որդիք*, *որդւոց*, *որդւոցմէ*, *որդւոցմով*.

So *եկեղեցի* has sometimes *եկեղեցւոյ*, and *հոգի* *հոգւոյ* (especially when used for the Holy Spirit).

Աչք eye, *ձեռք* hand, and *ոտք* foot frequently form their Plurals, especially in the language of conver-

sation, *աչուրներ ձեռուրներ* and *ոտուրներ*. But *աչքեր*, *ձեռքեր*, *ոտքեր*, should be preferred. Gen. Plur. *աչաց*, *ձեռաց*, *ոտից*, or regularly *աչքերու*, *ձեռքերու*, *ոտքերու*.

(*Օր* day, Gen. *օրին*, *օրուան*, or *աւուր*, Abl. *օրուընէ*, *կին* or *կնիկ* woman, wife, Gen. & Dat. *կնկան*, *կնոջ*, or *կնիկի*.

Լորիկ husband, Gen. & Dat. *էրկան* or *էրիկի*.

Սանուկ child, *ժանկան* or *ճանուկի*.

Բուռ handful, *բռան* or *բուռի*.

Փուռ oven, *փռան* or *փուռի*.

Նուռ pomegranate, *նռան* or *նուռի*.

Դուռ door, *դրան* (with *ր* in the Gen. but preserving the *ռ* in the other oblique cases) *դռնէ*, *դռնով*, or *դուռի*, *դուռէ*, *դուռով*.

Առտու morning, *առտուան*, *առտուընէ*.

Իրիկուն evening, *իրիկուան*, *իրիկուընէ*.

Գիշեր night, *գիշերուան* or *գիշերու*, *գիշերուընէ*.

Տարի year, *տարուան* or *տարւոյ*, *տարուընէ*.

Ամիս month, *ամսուան* or *ամսու*, *ամսուընէ*.

Շաբաթ week, *շաբթուան* or *շաբթու*, *շաբթուընէ*.

The last three are thus declined particularly when used to express duration ; as *վեց ամսուան է* he is six months old ; *անցած տարուընէ մինչև հիմա* from last year till now ; otherwise they are regular ; as *տարիին վերջը* the end of the year, *վեցերորդ ամիսին անունը փոխուեցաւ* the name of the sixth month was changed. The preceding three also may be declined regularly.

Տղայ a son, Gen. and Dat. *տղու*, Abl. *տղէ*, Inst. *տղով*, Plur. *տղայք* or *տղաքներ*, Gen. and Dat. *տղայոց* or *տղոց*, Abl. *տղոցմէ*, Inst. *տղոցմով*. It may also be declined regularly *տղայ*, *տղայի*, &c.

Մահ death, *մահու* or *մահուան*.

Ժողովուրդ *people*, ժողովրդեան .

Վշուխ *head*, գլխու , գլխէ , գլխով , Plur. գլխեր .

Վարուն *spring*, գարնան .

Աշուն *autumn*, աշնան .

Տուն *house*, տան , տնէ , տնով .

Վրայր (քուր , քոր) *sister*, քրոջ , քրոջմէ , քրոջմով .

Կեանք *life*, կենաց .

Երկինք *heaven*, երկնից .

Առաքեալ *Apostle*, առաքելոյ , Gen. Plur. առաքելոց :

But we may also say, ժողովուրդի , գլուխի , գարունի , աշունի , տունի , քորի , կեանքի , երկինքի , առաքելի &c.

Proper names are for the most part declined regularly ; occasionally however they present an Ancient Armenian Genitive form in *այ* or *ու* ; as Ադամայ , Աբրահամու .

Nouns which have *է* in the last syllable of the Nominative sometimes change that vowel in the oblique cases of the Singular into *ի* ; as պարտէզ *a garden* , պարտէզի or պարտիզի ; վէճ *a dispute*, վէճի or վիճի ; sometimes (in proper names) into *ե* ; as Սիւքէմ , Gen. Սիւքեմի or Սիւքեմայ . If the last vowel of the Nom. be *ի* or *ու* it is sometimes dropped in the oblique cases ; as սիրտ , սրտի ; օգուտ , օգտի . The same occurs, though more rarely, with *ա* ; as քաղաք , քաղքի .

ADJECTIVES.

Adjectives, as in English, are undeclined, except when used as substantives.

COMPARISON OF ADJECTIVES.

The Comparative degree is formed by prefixing *աւելի* *more*, or it is the simple form of the Positive. In either case it takes an Ablative of the noun ; as *տունէն բարձր*, or *տունէն աւելի բարձր* *higher than the house*. Occasionally the ancient form of the comparative (terminating in *գոյն*) is met with, as *լաւագոյն* *better*, *մեծագոյն* *greater*.

The Superlative is formed from the Positive by prefixing *ամեն* (with *ա* for a union-vowel when the Adjective begins with a consonant), as *ամենաբարի* *best*, *ամենիմաստ* *wisest* ; or by a reduplication of the Positive, as *մեծամեծ* *greatest, very great*, *չարաչար* *very bad* ; or it is (like the Comparative) a simple Positive in the definite form construed with an Ablative of the noun as *ամենէն մեծը* *the greatest of all*.

In the language of common conversation many adjectives admit a sort of *reduplication* which gives them the force of superlatives.

The syllable prefixed consists of the first consonant of the adjective, (if it begin with a consonant), the first vowel, and the letter *ի* or *ւ*, more rarely *ր* or *մ*, according as euphony requires ; thus *լեցուն* *full*, *լիկ լեցուն* *brim full*, *շիտակ* *straight*, *շիկի շիտակ* *perfectly straight*, *մութ* *dark*, *մութ մութ* *very dark*, *pitch dark*, *միւսակ* *alone*, *միս միւսակ* *all alone, quite alone*. In like manner, *ճեկի ճերմակ* *very white*, *էկի էրկան* *very long*, *թէկի* (or *թէր*) * *թէմիզ* *very clean*, *ծուկի* (or *ծում*) *ծուռ* *very crooked, &c.*

The following forms are also a kind of Superlative, *սղաքտիկ* *very small*, from *սղտիկ* *small*, *մանտրտիկ* *very*

fine, (spoken of powder, or any thing in grains) from *մանոր*, a corruption of *մանր* *fine, small*.

The termination *կեկ* (occasionally *կակ*) gives to adjectives a diminutive signification; e. g. *թեթևկեկ* *rather light*, *ծանրկեկ* *rather heavy*, *մեծկակ* *rather large*.

NUMERAL ADJECTIVES.

Cardinals.

Ordinals.

1. մէկ	առաջին
2. երկու	երկրորդ
3. իրեք	երրորդ
4. չորս	չորրորդ
5. հինգ	հինգերորդ
6. վեց	վեցերորդ
7. եօթը	եօթներորդ
8. ութը	ութերորդ
9. ինը	իններորդ
10. տասը	տասներորդ
11. տասնումէկ	մետասներորդ
12. տասներկու	երկոտասներորդ
13. տասնիրեք	երեքտասներորդ
14. տասնուչորս	չորեքտասներորդ
15. տասնուհինգ	հնգեքտասներորդ
16. տասնուվեց	վեչտասներորդ
17. տասնուեօթը	եօթնուտասներորդ
18. տասնուութը	ութնուտասներորդ
19. տասնուինը	իննուտասներորդ
20. քսան	քսաներորդ
21. քսանումէկ	քսանումէկերորդ
22. քսաներկու	քսաներկուերորդ
30. երեսուն	երեսուներորդ

40.	քառասուն	քառասուներորդ
50.	յիսուն	յիսուներորդ
60.	վաթսուն	վաթսուներորդ
70.	եօթանասուն	եօթանասուներորդ
80.	ութսուն	ութսուներորդ
90.	իննսուն	իննսուներորդ
100.	հարիւր	հարիւրերորդ
200.	երկու հարիւր	երկու հարիւրերորդ
300.	իրեք հարիւր	իրեք հարիւրերորդ
1,000.	հազար	հազարերորդ
10,000.	բիւր or տասը հազար	տասը հազարերորդ

From 11 to 19 the ordinals are frequently formed from the cardinals by simply adding *երորդ* ; as *տասնը-վեցերորդ* *sixteenth*.

The cardinals are sometimes employed instead of ordinals ; as *Սաղմոս քսաներկու* *the twenty second Psalm*.

Երկու without a substantive expressed becomes *երկուք* . In like manner *ամէն* *all*, when its substantive is understood, becomes *ամէնք* .

Value of the letters of the alphabet used as numerals.

ա	1	ի	10	ճ	100	ռ	1000
բ	2	ի	20	բ	200	ա	2000
գ	3	լ	30	յ	300	վ	3000
դ	4	ւ	40	ն	400	ա	4000
ե	5	ճ	50	շ	500	ր	5000
զ	6	դ	60	ռ	600	ց	6000
է	7	հ	70	ժ	700	ւ	7000
թ	8	ձ	80	պ	800	փ	8000
ժ	9	ղ	90	չ	900	ք	9000

PRONOUNS.

Pronouns, as in other languages, are divided into Personal, Relative, Interrogative, Demonstrative, and Possessive. Like the Shemitic dialects, the Armenian has also pronominal suffixes.

The following is the declension of the *Personal* Pronouns. The Accusatives *all* take the prefix *չ* occasionally, but those of the first and second persons not commonly.

1. Ես I.

	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
Nom.	Ես I	Սենք we
Gen.	Իմ or իմին of me	Սեր or յերին of us
Dat.	Ինձ or ինծի to or for me	Սեզի or յեզ to or for us
Acc.	Իս or զիս me	Սեզ or զյեզ us
Abl.	Ինծմէ or ինէ from me	Սեզմէ or յենէ from us
Inst.	Ինծմով with me.	Սեզմով with us

2. Դու thou.

Nom.	Դու thou	Դուք ye
Gen.	Իր or քուդին of thee	Ձեր or ձերին of you
Dat.	Իրեզի or քեզ to or for thee	Ձեզ or ձեզի to or for you
Acc.	Իրեզ or զքեզ thee	Ձեզ or զձեզ you
Voc.	Ո՛վ դու O thou	Ո՛վ դուք O ye
Abl.	Իրեզմէ or քենէ from thee	Ձեզմէ or ձենէ from you
Inst.	Իրեզմով with thee	Ձեզմով with you

3		Ինքը, <i>he, she, it.</i>	
Nom.	Ինքը	he, she, it	Իրենք they
Gen.	Իր or Իրեն	of him,	Իրենց of them
		her, it	
Dat.	Իրեն	to or for him,	Իրենց to or for them
		her, it	
Acc.	Ինքը or զինքը	him,	Իրենք or զիրենք them
		her, it	
Abl.	Իրմէ	from him, &c.	Իրենցմէ from them
Inst.	Իրմով	with him, &c.	Իրենցմով with them

The Datives of the Personal Pronouns are occasionally used as Accusatives, and in like manner the Accusatives (without *զ*) as Datives; as Ինծի ծեծեցին *They beat me*, Ես քեզ Ի said to thee.

The *Relative* որ *who, which*, is applied equally to persons and things. It is thus declined.

	Sing.	Plur.
Nom.	Որ who, which	Որոնք who, which
Gen.	Որում or որի of whom or of which	Որոնց of whom &c.
Dat.	Որում or որի to whom or to which	Որոնց to whom, &c.
Acc.	Որ or զոր whom or which	Որոնք or զորոնք
Abl.	Որմէ from whom, &c.	Որոնցմէ from whom, &c.
Inst.	Որով with or by whom or which	Որոնցմով with or by whom &c.

The *Interrogative* Pronouns are, for persons ո՞վ *who?* for things ի՞նչ *what?* The former, which is

both singular and plural, is not declined, but takes for its oblique cases those of *որ* ; as *Որո՞նք տուիր քեզ* to whom did you give ? *Որոնցմէ՞ տուիր քեզ* from whom did you take ? *Ինչ* is declined like the more usual form of nouns, except that the Genitive and Dative Sing. is *ինչո՞ւ* , as well as *ինչի՞նք*.

The usual forms of the *Demonstrative* Pronouns are *սա* , *սա* , and *ան* , though they occasionally appear with the ancient forms *այս* , *այդ* , and *այն* . The last may serve as an example of the way in which they are declined.

Ինչ , that, he, she, it.

Nom. *Ինչ* , *անի* , or *Ինչիկայ* *Ինոնք* those (persons or that (person or thing.) things)

Gen. & Dat. *Ինոր* of or to *Ինոնց* of or to those that

Acc. *Ինի* , *անիկայ* , *զանի* *Ինոնք* or *զանոնք* those or *զանիկայ* that

Abl. *Ինկէ* , *անկէց* , *անկից* *Ինոնցմէ* from those or *անորմէ* from that

Inst. *Ինով* with that *Ինոնցմով* with those

Իս this (rarely *սա* ,) and *սա* that (but referring to an object less distant than *ան*) are declined in the same manner. When joined with nouns all three remain undeclined, like adjectives, as *սա մարդուն* of this man, *ան բաները* those things.

These three demonstrative pronouns are sometimes spoken of by the Armenians as *personal* ; *սա* being regarded as of the first person, and as having a reference to something near or connected with the

speaker, *աւ* of the second, and relating to something near or connected with the person addressed. *իւ* is of the third person, of course.

There are two other forms of the these *Demonstrative* Pronouns in vulgar use ; viz. *սի* , *տի* and *նի* as adjectives, like *աւ* , *աւտ* and *աւն* ; and *սըվի* or *սըվիկայ* , *տըվի* or *տըվիկայ* , and *նըվի* or *նըվիկայ* , which are used without nouns and are declined thus.

Sing.	Plur.
Nom. & Acc. <i>Աըվի</i> or <i>սըվիկայ</i>	<i>Աըվոնք</i>
Gen. & Dat. <i>Աըվոր</i>	<i>Աըվոնց</i>
Abl. <i>Աըվորմէ</i> , <i>սըկէց</i> or <i>սընկից</i>	<i>Աըվոնցմէ</i>
Inst. <i>Աըվորմով</i> or <i>սըվով</i>	<i>Աըվոնցմով</i>

The *Suffixes* are appended to nouns and particles, not to verbs. They are

For the Singular

For the Plur. without a noun or pronoun in the Gen. case preceding

1 pers. *ս*

1 pers. *երնիս* or *նիս*

2 pers. *դ*

2 pers. *երնիդ* or *նիդ*

3 pers. *ը* or *ն*

3 pers. *երնին* or *նին*

Preceded by a Genitive, *ը* or *ն* for all the persons of the Plural.

The forms *երնիս* , *երնիդ* and *երնին* are appended to monosyllables ; *նիս* , *նիդ* and *նին* to words of more than one syllable.

The suffix for the 3 p. Sing. and for the Pl. is *ը* when the word to which it is appended terminates

with a consonant, and *ն* when it terminates with a vowel. *ն* also becomes *ն* before a word commencing with a vowel, provided the two words are pronounced in close connexion.

In signification these suffixes are generally *possessive*, and in conjunction with the Gen. case of nouns or of the Personal or Demonstrative pronouns constitute the usual mode of indicating the idea of possession ; e. g. *Իմ տունս my house, անոնց վիճակը their condition.*

Sometimes however they are personal and in apposition with the nouns to which they are appended ; as *Այ՛ն ձեզի փարիսեցիներուդ woe unto you Pharisees !* When appended to prepositions, they are of course *personal*, as *քու վրադ upon thee, մէջերնիս among us.*

The Sing. Suffixes are appended to all the cases of nouns. A noun with a plural suffix is thus declined.

Nom. & Acc. *Մէջերնիս our eyes.*

Gen. & Dat. *անցերնուս*

Abl. *Մէջերնուս or անցերնէս*

Inst. *Մէջերովնիս*

The plural suffixes when they include the syllable *եր* (which forms the plural of nouns) are somewhat ambiguous ; thus *տուներնիդ* may signify *your house* or *your houses*. To express this distinction clearly in Armenian we must say, for the former *ձեր տունը*, and for the latter *ձեր տուները*.

In like manner the suffixes *ս* and *ը* or *ն* are used as demonstratives after *աս* and *ան* ; as *բարե աս տանս peace to this house*, (Matt. 10 : 12), *ան տունէն from that house* v. 14. This latter however coalesces with the definite form of the noun. So does *ը* or *ն*

when used as a possessive suffix. They must be distinguished by the connexion. That this suffix has however a possessive force, and is not always to be reckoned as a demonstrative pronoun or a definitiver article, is evident from such phrases as *սսոնց մէկը* *one of these*, *[Ժառարարին մէկը]* *a certain king*, *ուրիշը չկայ* *there is no other than he* ; also from the analogy of the possessive suffixes of the other persons.

The separate *Poesessive* pronouns, as has been remarked above, are the same with the Genitive cases of the personal pronouns, as *իմ* or *իմին* *my*, *մեր* or *մերին* *our*, &c. When the substantive to which they belong is understood and they correspond to *mine*, *thine*, &c. they are declined like nouns, taking pleonastically their appropriate suffixes ; thus.

	Sing.	Plur.
Nom. & Acc.	<i>իմ</i> or <i>իմին</i>	<i>իմններս</i> mine
Gen. & Dat.	<i>իմինիս</i>	<i>իմններուս</i> of or to mine
Abl. &	<i>իմնէս</i>	<i>իմններէս</i> from mine
Inst.	<i>իմնովս</i>	<i>իմններովս</i>

In like manner are declined *քուկդ* or *քուկինդ* *thine*, *իրը* or *իրենը* *his, hers, its*, *մերը* or *մերինը* *ours*, *ձերը* or *ձերինը* *yours*, and *իրենցը* *theirs*, the oblique cases being always derived from the dissyllabic forms.

VERBS.

The simplest form of the Verb in modern Armenian is the Infinitive Mood, which may therefore be properly regarded as the root, although in most Ancient

Armenian Lexicons the Present Indicative is so regarded.

Verbs have in the Infinitive Mood four terminations, viz. *ալ*, *ել*, *իլ*, and *ուլ*.

MOODS AND TENSES.

The Moods are five ; the Indicative, Imperative, Subjunctive, Potential or Conditional, and Infinitive. Their use does not differ materially from that of the corresponding moods of English verbs, except that the Infinitive is also a Gerund, and as such is declined, both definitely and indefinitely, like nouns. Thus *գործել* to work, *working*, *գործելու* of or for working, *գործելէ* from working, *գործելը* the working, *գործելուն* of the working, &c.

The Tenses are seven, the Present, Imperfect Aorist, Perfect, Pluperfect, First Future, and Second Future. Respecting their use, see below, p. 47.

FORMATION OF THE TENSES.

The present Tense of the Indicative is formed from the Infinitive by changing its final *լ* into *մ* and prefixing the syllable *կը* (in the case of monosyllabic roots *կու*) ; as *բանալ* to open, *կը բանամ* I open ; *սիրել* to love *կը սիրեմ* I love ; *խօսիլ* to speak *կը խօսիմ* I speak ; *թողուլ* to leave, *կը թողում* I leave ; *լալ* to cry, *կուլամ* I cry.

The Imperfect is formed from the Present by changing its final *ամ* into *այի*, *եմ* or *իմ* into *էի* and *ում* into *ուի*, as *կը բանայի*, *կը սիրէի*, *կը թողուի*, *կուլայի*.

The prefix *կը* appears only in the Present and Im-

perfect Indicative. The following verbs do not take it even in these tenses ; եմ *I am*, կրնամ *I can*, գիտեմ *I know* and ունիմ *I have*. Կարծեմ *I think*, sometimes takes it, and sometimes not. Կը կարծեմ expresses an opinion with rather more confidence than կարծեմ .

The Aorist * varies in different verbs, and must be learned from the Lexicon. Nevertheless the following general principles will be of use to the student.

1. Regular active verbs in ել change this termination into եցի to form the Aorist, as կատարել *to finish*, Aor. կատարեցի .

2. Causative verbs in ցընել or ցուցել change this termination into ցուցի , as սևցընել *to blacken*, Aor. սևցուցի .

3. Verbs in ալ (except those in նալ) agree with those in ել , making the Aorist in ացի , as աղալ , *to grind*, Aor. աղացի .

4. Those in նալ generally make the Aor. in ցայ , as մոռնալ *to forget*, մոռցայ , ուրանալ *to deny*, ուրացայ .

5. Verbs in իլ (and նիլ preceded by a vowel) change this termination into եցայ , as խօսիլ , խօսեցայ . This rule includes all regular Passive verbs.

6. Verbs terminating in նիլ preceded by a consonant, form the Aorist by changing this termination into ալ , as մեռնիլ *to die*, Aor. մեռալ ; հասնիլ *to arrive*, Aor. հասալ .

The Perfect and Pluperfect are formed by combining the Past Participle of the principal verb with the Present and Imperfect of the auxiliary եմ † .

*I call this tense *Aorist* (though the Armenian grammarians call it *Perfect*) because it corresponds in sense with the Greek Aorist, and because the Armenian has another Perfect, corresponding in form and use with the Perfect in other languages.

†More rarely ունիմ *I have* ; as տեսած ունիմ *I have seen*, instead of տեսեմ եմ .

The first or simple Future is formed by prefixing *պիտի* to the Subjunctive Present, which is, in regular verbs, the same as the Indicative Present without the prefix *լը*. Thus *պիտի գործել* *I shall work* (lit. *it must be that I work*, or *it is necessary that I work*).

The Future Participle combined with the Present tense of *լի* gives another form of this tense.

The Second or compound Future consists of the First Future of the auxiliary *լի* and the Past Participle of the principal verb.

The formation of the tenses in the other moods will be seen in the Paradigms.

THE AUXILIARY VERB *լի* I am.

The substantive verb *լի* *I am*, being an auxiliary, first claims attention. It is strictly a defective verb, its wanting tenses being supplied from *լլալ* *to become*. It is thus varied.

INDICATIVE MOOD.

PRESENT.

Singular.

Plural.

լի I am

լիք we are

լի thou art

լիք ye are

լի he, she, or it is

լիք they are

IMPERFECT.

լի I was

լիք we were

լի thou wast

լիք ye were

լի he was

լիք they were

AORIST.

Եղայ I was	Եղանք we were
Եղար thou wast	Եղաք ye were
Եղաւ he was	Եղան they were

PERFECT.

Եղած եմ I have been	Եղած ենք we have been
Եղած ես thou hast been	Եղած էք ye have been
Եղած է he has been	Եղած են they have been

or եղեր եմ, եղեր ես, &c.

PLUPERFECT.

Եղած էի I had been	Եղած էինք we had been
Եղած էիր thou hadst been	Եղած էիք ye had been
Եղած էր he had been	Եղած էին they had been

or եղեր էի, եղեր էիր, &c.

FIRST FUTURE.

Պիտի ըլլամ I shall be	Պիտի ըլլանք we shall be
Պիտի ըլլաս thou wilt be	Պիտի ըլլաք ye will be
Պիտի ըլլայ he will be	Պիտի ըլլան they will be

or Ըլլալու եմ, Ըլլալու ես, Ըլլալու է, &c.

SECOND FUTURE.

Պիտի եղած ըլլամ, or եղած պիտի ըլլամ, ըլլաս, &c.
I shall have been

IMPERATIVE MOOD.

Թող ըլլամ let me be	Թող ըլլանք let us be
Եղի՛ր be thou	Եղէ՛ք or եղի՛ք be ye
Թող ըլլայ let him be	Թող ըլլան let them be

SUBJUNCTIVE MOOD.

PRESENT AND FIRST FUTURE.

Բլլամ that or if I be

Բլլանք that or if we be

Բլլաս that or if thou be

Բլլաք that or if ye be

Բլլայ that or if he be

Բլլան that or if they be

IMPERFECT.

Բլլայի that or if I were

Բլլայինք that or if we were

Բլլայիր that or if thou
wert

Բլլայիք that or if ye were

Բլլար that or if he were

Բլլային that or if they
were

PERFECT AND SECOND FUTURE.

Եղած ըլլամ, ըլլաս, &c. that or if I have been, or
shall have been

PLUPERFECT.

Եղած ըլլայի, ըլլայիր, &c. that or if I should have
been

FUTURE

[beside the form of the Present].

Բլլալու ըլլամ, ըլլաս, &c. that or if I should hereafter
be

POTENTIAL or CONDITIONAL MOOD.

IMPERFECT.

Պիտի ըլլայի, ըլլայիր, &c. I should be or have been

PLUPERFECT.

Պիտի եղած ըլլայի, ըլլայիր, &c. I should have been

INFINITIVE MOOD.

Ըլլալ to be. Varied as a Gerund, Ըլլալու of being, Ըլլալէ from being, Ըլլալով with, by, or on account of being.

PARTICIPLES.

Present Եղող [or Ըլլող] being

Past Եղած or եղեր having been.

Future Ըլլալու about to be.

Of the four endings of Regular Verbs *եմ* is the most frequent. An example in that ending will therefore be given in full.

CONJUGATION of the REGULAR VERB Գործել to work.

ACTIVE VOICE.

INDICATIVE MOOD.

PRESENT.

I work or I am working

Singular.

Կը գործեմ

Կը գործես

Կը գործէ

Plural.

Կը գործենք*

Կը գործէք

Կը գործեն

IMPERFECT.

I was working or I wrought habitually

Կը գործէի

Կը գործէիր

Կը գործէր

Կը գործէինք

Կը գործէիք

Կը գործէին

* Some use *եմք* as the termination of the 1st pers. Plur. conforming to the Ancient Armenian. But this is considered pedantic.

AORIST.

I wrought or I have wrought

Գործեցի

Գործեցինք

Գործեցիր

Գործեցիք

Գործեց

Գործեցին

PERFECT.

I have wrought

Գործած եմ

Գործած ենք

Գործած ես

Գործած էք

Գործած է

Գործած են

or Գործեր եմ, գործեր ես, &c.

PLUPERFECT.

I had wrought

Գործած էի

Գործած էինք

Գործած էիր

Գործած էիք

Գործած էր

Գործած էին

or Գործեր էի, գործեր էիր, &c.

FIRST FUTURE.

I shall work or I will work

Պիտի գործեմ

Պիտի գործենք

Պիտի գործես

Պիտի գործեք

Պիտի գործէ

Պիտի գործեն

or Գործելու եմ, գործելու ես, &c.

SECOND FUTURE.

I shall have wrought

Գործած պիտի ըլլամ

Գործած պիտի ըլլանք

Գործած պիտի ըլլաս

Գործած պիտի ըլլաք

Գործած պիտի ըլլայ

Գործած պիտի ըլլան

or Պիտի գործած ըլլամ, &c.

IMPERATIVE MOOD.

Թող գործեմ let me work Թող գործենք let us work
 Գործէ work thou Գործեցէք work ye
 Թող գործէ let him work Թող գործեն let them work

SUBJUNCTIVE MOOD.

PRESENT AND FIRST FUTURE.

That I work or if I work

Գործեմ
 Գործես
 Գործէ

Գործենք
 Գործէք
 Գործեն

IMPERFECT.

That or if I should work

Գործէի
 Գործէիր
 Գործէր

Գործէինք
 Գործէիք
 Գործէին

PERFECT AND SECOND FUTURE.

That or if I have wrought, or should have wrought

Գործած ըլլամ
 Գործած ըլլաս
 Գործած ըլլայ

Գործած ըլլանք
 Գործած ըլլաք
 Գործած ըլլան

PLUPERFECT.

That or if I had wrought, or should have wrought

Գործած ըլլայի
 Գործած ըլլայիր
 Գործած ըլլար

Գործած ըլլայինք
 Գործած ըլլայիք
 Գործած ըլլային

FIRST FUTURE.

[2d form] That or if I should hereafter work

Գործելու ըլլամ
 Գործելու ըլլաս
 Գործելու ըլլայ

Գործելու ըլլանք
 Գործելու ըլլաք
 Գործելու ըլլան

POTENTIAL or CONDITIONAL MOOD.

IMPERFECT.

I would or should work or have wrought

Պիտի գործէի

Պիտի գործէինք

Պիտի գործէիր

Պիտի գործէիք

Պիտի գործէր

Պիտի գործէին

PLUPERFECT.

I would or should have wrought

Պիտի գործած ըլլայի

Պիտի գործած ըլլայինք

Պիտի գործած ըլլայիր

Պիտի գործած ըլլայիք

Պիտի գործած ըլլար

Պիտի գործած ըլլային

INFINITIVE MOOD.

PRESENT.

Գործել to work. Varied as a Gerund thus; Gen. and Dat. գործելու, Abl. գործելէ, Inst գործելով, of, to, from, by, working.

PERFECT.

Գործած ըլլալ to have wrought. Varied in like manner, Gen. and Dat. գործած ըլլալու, Abl. գործած ըլլալէ, Inst. գործած ըլլալով, of, to, from, by, having wrought.

PARTICIPLES.

PRESENT.

Գործող [or գործող] working.

PAST.

Գործեր or գործած having wrought.

FUTURE.

Գործելու about to work.

PASSIVE VOICE.

INDICATIVE MOOD.

PRESENT.

Կը գործուիմ *

Կը գործուիս

Կը գործուի

Կը գործուինք

Կը գործուիք

Կը գործուին

IMPERFECT.

Կը գործուէի

Կը գործուէիր

Կը գործուէր

Կը գործուէինք

Կը գործուէիք

Կը գործուէին

AORIST.

Գործուեցայ

Գործուեցար

Գործուեցաւ

Գործուեցանք

Գործուեցաք

Գործուեցան

PERFECT.

Գործուած եմ

Գործուած ես

Գործուած է

Գործուած ենք

Գործուած էք

Գործուած են

or Գործուեր եմ

PLUPERFECT.

Գործուած էի

Գործուած էիր

Գործուած էր

Գործուած էինք

Գործուած էիք

Գործուած էին

or Գործուեր էի

FIRST FUTURE.

Պիտի գործուիմ

Պիտի գործուիս

Պիտի գործուի

Պիտի գործուինք

Պիտի գործուիք

Պիտի գործուին

or Գործուելու եմ

* Also written Կը գործըլիմ, Կը գործըլիս, &c.

SECOND FUTURE.

Պիտի գործուած ըլլամ	Պիտի գործուած ըլլանք
Պիտի գործուած ըլլաս	Պիտի գործուած ըլլաք
Պիտի գործուած ըլլայ	Պիտի գործուած ըլլան

IMPERATIVE MOOD.

Թող գործուիմ	Թող գործուինք
Գործուէ	Գործուեցէք
Թող գործուի	Թող գործուին

SUBJUNCTIVE MOOD.

PRESENT AND FIRST FUTURE.

Գործուիմ	Գործուինք
Գործուիս	Գործուիք
Գործուի	Գործուին

IMPERFECT.

Գործուէի	Գործուէինք
Գործուէիր	Գործուէիք
Գործուէր	Գործուէին

PERFECT AND SECOND FUTURE.

Գործուած ըլլամ	Գործուած ըլլանք
Գործուած ըլլաս	Գործուած ըլլաք
Գործուած ըլլայ	Գործուած ըլլան

PLUPERFECT.

Գործուած ըլլայի	Գործուած ըլլայինք
Գործուած ըլլայիր	Գործուած ըլլայիք
Գործուած ըլլար	Գործուած ըլլային

FIRST FUTURE.

Գործուելու ըլլամ	Գործուելու ըլլանք
Գործուելու ըլլաս	Գործուելու ըլլաք
Գործուելու ըլլայ	Գործուելու ըլլան

POTENTIAL or CONDITIONAL MOOD.

IMPERFECT.

Պիտի գործուէի

PLUPERFECT.

Պիտի գործուած ըլլայի

INFINITIVE MOOD.

PRESENT.

Գործուիլ, գործուելու &c.

PERFECT.

Գործուած ըլլալ, ըլլալու, &c.

PARTICIPLES.

PRESENT. Գործուող

PAST. Գործուած or գործուեր

FUTURE. Գործուելու

OF VERBS TERMINATING IN **ւլ**, **իլ**, and **ուիլ**.

Verbs in **ւլ** preserve the **ւ** throughout the Indicative, Imperative, Subjunctive, Potential and Infinitive Active; as *կարդալ to read*, Pres. Ind. *կը կարդամ, կը կարդաս, կը կարդայ. կը կարդանք, կը կարդաք, կը կարդան*. Imp. *կը կարդայի, կը կարդայիր, կը կարդար, &c.* Aor. *կարդացի &c.* The present and Past Participles generally take an additional syllable derived from the form of the Aorist; as *կարդացող, կարդացեր, կարդացած*. The last two appear of course in the compound tenses of the Verb. The Passive Voice also exhibits this additional syllable; as *կը կարդացուի it is read*.

Verbs in *նալ* generally make the Aorist Indicative in *ցայ* and the Imperative in *ցիր*, as *մոռնամ* to forget, *մոռցայ*, *մոռցիր*. But *բանամ* makes *բացի* and *բաց*.

Those in *իլ* are generally declined like the Passive voice; as *կըխօսիմ* I speak, *կըխօսիս*, *կըխօսի*, &c. Imp. *կըխօսէի*, Aor. *խօսեցայ*, Imperative *խօսէ*, Participles *խօսող*, *խօսեր*, *խօսած*. But some, especially those which terminate in *նիմ* preceded by a consonant change that termination into *այ* for the Aorist and into *իր* for the Imperative; as *մեռնիլ* to die, Aor. *մեռայ*, Imp. *մեռիր*.

I believe the only verb in *ուլ* now in use is *թողուլ* to leave or permit, which preserves its proper vowel and like verbs in *ամ* has the additional syllable in the Present and Past Participles; thus *կըթողում*, *կըթողուս*, *կըթողու*. *կըթողունք*, *կըթողուք*, *կըթողուն*: Imp. *կըթողուի*, Aor. *թողուցի*, Participles *թողուցող*, *թողուցեր*, *թողուցած*.

COMPARATIVE VIEW OF THE DIFFERENT CLASSES OF REGULAR VERBS.

In order to aid the learner in becoming familiar with the forms of these different classes of verbs, a table is subjoined exhibiting several examples of each kind with their principal forms.

TABLE OF THE PRINCIPAL FORMS OF VERBS.

Infinitive.	Aor. Ind.	Imperative	Pres. Part.	Past Part.
Verbs terminating in ել.				
Գործել to work	գործեցի	գործէ	գործող	գործած or գործեր
Կանչել to call	կանչեցի	կանչէ	կանչող	կանչած or կանչեր
Կնքել to seal	կնքեցի	կնքէ	կնքող	կնքած or կնքեր
Համբերել to be patient	համբերեցի	համբերէ	համբերող	համբերած or համբերեր
Causative verbs ending in ցնել.				
Աւելցնել to add	աւելցուցի	աւելցուց	աւելցնող	աւելցուցած or աւելցուցեր
Խնայեցնել to craze	խնայեցուցի	խնայեցուց	խնայեցնող	խնայեցուցած or խնայեցեր
Մոռցնել to cause to forget	մոռցուցի	մոռցուց	մոռցնող	մոռցուցած or մոռցուցեր
Սևեցնել to blacken	սևեցուցի	սևեցուց	սևեցնող	սևեցուցած or սևեցուցեր
Verbs in ալ generally.				
Աղալ to grind	աղացի	աղա	աղացող	աղացած or աղացեր
Չգալ to feel	չգացի	չգա	չգացող	չգացած or զգացեր
Լալ to cry	լացի	լաց	լացող	լացած or լացեր
Խնդալ to laugh	խնդացի	խնդա	խնդացող	խնդացած or խնդացեր

Infinitive	Aor. Ind.	Imperative.	Pres. Part.	Past Part.
Դառնալ to turn	դարձայ	դարձի՛ր	դարձող	դարձած or դարձեր
Օրումանալ to wonder	զարմացայ	զարմացի՛ր	զարմացող	զարմացած or զարմացեր
Էծնալ to mount	չեծայ	չեծի՛ր	չեծնող	չեծած or չեծեր
Ուրացալ to deny	ուրացայ	ուրացի՛ր	ուրացող	ուրացած or ուրացեր
Verbs in ել (and նել preceded by a vowel) •				
Աշխատիլ to toil	աշխատեցայ	աշխատէ՛	աշխատող	աշխատած or աշխատեր
Ապաւինիլ to trust	ապաւինեցայ	ապաւինէ՛	ապաւինող	ապաւինած or ապաւիներ
Խոստովանիլ to confess	խոստովանեցայ	խոստովանէ՛	խոստովանող	խոստովանած or խոստովաներ
Հրաժարիլ to quit	հրաժարեցայ	հրաժարէ՛	հրաժարող	հրաժարած or հրաժարեր
Verbs terminating in նել preceded by a consonant.				
Անցնիլ to pass	անցայ	անցի՛ր	անցնող	անցած or անցեր
Աւանիլ to arrive	հասայ	հասի՛ր	հասնող	հասած or հասեր
Աւանիլ to be exhausted	հատայ	հատի՛ր	հատնող	հատած or հատեր
Մեռնիլ to die	մեռայ	մեռի՛ր	մեռնող	մեռած or մեռեր

Verbs in ՏԼ.

Թռչել or Թռիլ to fly

Թռալ

Կորնչել to be lost

Կորալ

(See also Կորսուիլ below.)

Հանգչել to repose

Հանգչեցալ

Մարտնչել to fight

Մարտնչեցալ

Փախչել or փախիլ to flee

փախալ

Թռէ or Թռիր Թռչող or

Թռող

Կորնչող

Կորսող

Հանգչող

Մարտնչող

փախչող or

փախող

Verb in ՎԼ

Թողուիլ to leave

Թողուցի or

Թողի

Թողող

Թողուցած, Թողուցեր, Թո-

ղած or Թողեր

Passive verbs.

Գործուիլ to be wrought

Գործուեցալ

Գրուիլ to be written

Գրուեցալ

Խրկուիլ to be sent

Խրկուեցալ

Կորսուիլ to be lost

Կորսուեցալ

Պահուիլ to be kept

Պահուեցալ

Գործուէ

Գրուէ

Խրկուէ

Կորսուէ

Պահուէ

Գործուող

Գրուող

Խրկուող

Կորսուող

Պահուող

Գործուած or Գործուեր

Գրուած or Գրուեր

Խրկուած or Խրկուեր

Կորսուած or Կորսուեր

Պահուած or Պահուեր

NEGATIVE VERBS.

The negative of the auxiliary *եմ* is formed by prefixing the letter չ ; as չեմ *I am not*, չէ *he, she, or it is not*. The same rule applies to *կայ* *there is*, and to *ունիմ* *I have* ; as չկար *there was not*, չունինք *we have not*, Also substantially to all the tenses of the regular Verb* except the Present and Imperfect Indicative. The Negative form of these two tenses is obtained by prefixing the Negative of the auxiliary verb for these two tenses to a participial form ending in *ր* and derived from the root by changing its final *լ* into that letter, as չեմ բաւար *I do not open*, չեմ թողուր *I do not leave*. If the verb terminate in *ել*, this participle, though Present in signification, coincides in form with the Past Participle in *եր*, as չեմ գործեր ; if in *ալ*, *իլ*, or *ուլ*, it does not ; as չեմ յուսար, Past Participle յուսացեր, չեմ տանիր, Past Participle տարեր, չեմ թողուր, Past Participle, թողուցեր :

In the 3d pers. Sing. of the Present tense the Auxiliary is dropped, and the Participle only appears with the negative prefix.

Some writers instead of uniformly employing a simple չ use չի (as a separate word) when the verb begins with a consonat and չ (as a prefix) only when it begins with a vowel ; thus, չի կայ *there is not*, չի տեսայ *I did not see*. But *չկայ* and *չտեսայ* appear to be in accordance with the most approved usage.

In tenses formed by a participle and an auxiliary the negative prefix is attached to the auxiliary and not to the participle. In the Future it may be attached either to *սիսի* or to the verb. The latter is most approved.

It will be sufficient to give the forms of the negative verb for the Indicative Mood ; thus

* For the negative form of the Imperative see below.

PRESENT TENSE.

Sing.

Չեմ գործեր , I am not working,
 Չես գործեր , thou art not working,
 Չգործեր . he is not working ;

Plur.

Չենք գործեր , we are not working,
 Չէք գործեր , ye are not working,
 Չեն գործեր : they are not working.

Imp. չէի գործեր , չէիր գործեր , չէր գործէր , &c.

Aor. չգործեցի , չգործեցիր , չգործեց , &c.

Perf. գործած չեմ , գործած չես , գործած չէ , &c.

Plup. գործած չէի , գործած չէիր , &c.

First Fut. պիտի չգործեմ , պիտի չգործես , պիտի չգործէ , &c. or չպիտի գործեմ , &c.

Second Fut. գործած պիտի չըլլամ or գործած չպիտի ըլլամ .

The negative particle for the 2d person of the *Imperative* is not չ but մի' . (Compare the Greek μή) . The form of the verb in that person is derived from the Infinitive by changing its final լ into ր for the Singular and into ք for the Plural.

The paradigm of the Imperative negative verb will therefore stand thus ;

Sing.

1 Թո՛ղ չգործեմ , let me not work,
 2 Ս'ի՛ գործեր , do not (thou) work,
 3 Թո՛ղ չգործէ , let him not work ;

Plur.

1 Թո՛ղ չգործենք , let us not work,
 2 Ս'ի՛ գործէք , do not (ye) work,
 3 Թո՛ղ չգործեն : let them not work.

IMPERSONAL VERBS.

These are regularly conjugated so far as the third person singular is concerned ; thus *ḳ'wāḏṛḥḥ* it rains, Imperfect *ḳ'wāḏṛḥḥ* it was raining, Aorist *wāḏṛḥḥ* it rained or has rained, First Future *wḥwḥ wāḏṛḥḥ* it will rain, &c.

ḳw *there is* is used only in the Present and Imperfect tenses of the Indicative Mood. Unlike other impersonal verbs, it has a plural form, as follows.

Present Sing. *ḳw* there is Plur. *ḳw* there are.

Imperfect Sing. *ḳw* there was, Plur. *ḳwḥ* there were.

Intransitive verbs sometimes exhibit a Passive form, used impersonally, and denoting the possibility of performing the action expressed by those verbs ; thus *ḳ'ḥḥḥ* it is possible to go up, from *ḥḥḥ* to go up, *ḳ'ḥḥḥ* or *ḳ'ḥḥḥ* it is possible to go, from *ḥḥḥ* to go. (Comp. the Latin *curritur*.) They are used for the most part with a negative ; as *ḥḥḥ* it is impossible to go.

DERIVATIVE VERBS.

By adding *ḥw* or *wḥw* to almost any adjective a verb may be formed, signifying to acquire the quality expressed by the adjective ; e. g. from *ḥwḥḥ* high comes *ḥwḥḥḥ* to be elevated, from *wḥḥḥ* poor comes *wḥḥḥḥ* to become poor, &c.

Verbs ending in *ḥḥḥ* or *ḥḥḥḥ* are Causative, and are derived, generally from Neuter, but in a few instances from active verbs by changing the termination of the Aorist, *ḥḥ*, *ḥwḥ*, or *wḥ* when that tense has not *ḥ* in its last syllable, into *ḥḥḥḥ* ; as *ḥwḥḥḥ* to

read, Aor. *կարդացի*, Causative verb *կարդացընել* to *cause to read, to instruct in reading*; *մոռնալ* to *forget*, Aor. *մոռցայ*, Caus. v. *մոռցընել* to *cause to forget*; *հասնիլ* to *arrive*, Aor. *հասայ*, Caus. v. *հասցընել* to *cause to arrive*; *ուտել* to *eat*, Aor. irreg. *կերայ*, Caus. v. *կերցընել* to *cause to eat, to feed*.

Those verbs which do not form Causatives, supply their place by the various forms of *տալ* to *give*, here in the sense of *to cause*, with their own Infinitive; e. g. *դործել տալ* to *cause to work, to set at work*, *դործեցընել* not being authorized by good usage. So *ելլել* to *rise*, though a neuter verb has no Causative, and consequently we must say *ելլել տալ*; or the place of this phrase may be supplied by some other verb, as *վերցընել* or *հանել*. We may also say *վերցընել տալ*, *ձեռցընել տալ* to *employ another to raise, to kill, &c.*

IRREGULAR VERBS.

These are not numerous, and their anomalies are chiefly confined to the Aorist Indicative, the Imperative and the Participles. The Present Imperfect and Future of the Indicative, and the simple tenses of the Subjunctive, are uniformly regular. The compound tenses, of course, follow the Participles.

Those Aorists which end in *այ* are declined like the Aorist of Passive verbs. Thus *եկայ*, *եկար*, *եկաւ*, *եկանք*, *եկաք* *եկան*. Those ending in *ի* also take *աւ* in the third person singular; as *անի*, *անիր*, *անաւ*, *անինք*, *անիք*, *անին*. But *դացի* becomes in the third person Sing. *դնաց*.

LIST OF IRREGULAR VERBS WITH THEIR PRINCIPAL PARTS.

Infinitive.	Aor.	Imper.	Pres. Part.	Past Part.
Լռնել to take	առի	առ	առնող	առած or առեր
Գալ to come	եկայ	եկո՛ր or եկող or եկած or եկեր	եկող	գալող
Գիտնել or գիտնալ to know	գիտցայ	գիտցի՛ր	գիտցող	գիտցած or գիտցեր
Գտնել to find	գտայ	գտի՛ր	գտնող	գտած or գտեր
Դնել to put	դրի	դի՛ր	դնող	դրած or դրեր
Ելնել or ելալ to rise	ելայ	ելի՛ր or ելող	ելած or ելեր	ել
For եմ see ըլլալ.				
Երթալ to go	գացի or գնացի	գնա՛	գացող or երթող	գացած or գացեր
Չարնել to strike	զարկի	զարկ	զարնող	զարկած or զարկեր
Ըլլալ to be	եղայ	եղի՛ր	եղող or ըլլող	եղած or եղեր
Ընել to do	ըրի	ըրէ՛	ընող	ըրած or ըրեր
Ըսել to say	ըսի	ըսէ՛	ըսող	ըսած or ըսեր
Թքնել to spit	թքի or թռի	թռա՛	թքնող	թքած, թռած, թքեր or թռեր
Իյնալ to fall	ինկայ	ինկի՛ր	ինկող	ինկած, ինկեր, ընկած or ընկեր
Իջնել to descend	իջայ	իջի՛ր	իջնող	իջած, or իջեր
Մտնել to enter	մտայ	մտի՛ր	մտնող	մտած or մտեր
Ուտել to eat	կերայ	կեր	ուտող	կերած or կերեր
Տալ to give	տուի	տու՛ր	տուող	տուած or տուեր
Տանիլ to carry	տարի	տար	տանող	տարած or տարեր
Տեսնել to see	տեսայ	տես՛ or տեսի՛ր	տեսնող	տեսած or տեսեր

The Passive of *դնել* is *դրուիլ*, of *տալ*, *տրուիլ* (or *տացուիլ*) and of *տանիլ*, *տարուիլ*. *Դնել* has no proper passive, but *ըլլալ* is employed instead in the sense of *to be done*.

USE OF THE TENSES.

The Present ordinarily designates either present or habitual action ; as *կը գրեմ* *I am writing*, or simply *I write*. It is not unfrequently however used as a Future, especially in giving a promise ; as *կ'երթամ* *I will go* ; also as a Potential ; as *կը կարդացուի* *it can be read, it is legible*, *կ'ըլլայ* *it can be done*.

The Imperfect expresses

- (a) Action past, but incomplete at the time referred to ; as *կը կարդար* *he was reading* ;
- (b) Repeated action ; as *կը քարոզէր* *he was in the habit of preaching* ;
- (c) Conditional action ; as *կու տայի թէ որ . . .* *I would give, or I would have given, if . . .*

The *Aorist* or *Simple Preterite* is the historic tense. It states an action as completed in past time, specified or not, and having or not having a relation to the Present ; as *գրեցի* *I wrote*, or *I have written*.

The *Perfect* or *Compound Preterite* seems to express primarily the idea of *being in the position of one who did or has done any thing*. Thus *գրած եմ* or *գրեր եմ*, (lit. *I am having written*) *I occupy the position of one who wrote or has written*. That this tense has not always the same reference to the present time which our English Perfect has, is evident from the fact that it is used with specifications of Past time, when the state of things implied by the recorded action continues ; thus *երկուշաբթիէն գեղը գացեր է*, *As long ago as*

Monday he went to the country (and remains there still).

Hence the Aorist and Perfect may often be used indifferently ; as ‘*Ամսակները գրեցիր*’, or *գրած ես*, *Have you written the letters ?* *գրեցի*, or *գրած եմ*, *I have written them ;* the former referring simply to the action performed, the latter alluding to the condition of the actor after having accomplished his task.

This secondary or indirect mode of bringing out the idea of a past action gives rise to another use of their Perfect, viz. to state a fact, of which the narrator has not been an eye-witness, or which he has learned from circumstantial evidence. Thus if I say *Յովհաննէս գրեր է աւ Դամակը*, it means *I have been informed or I have reason believe that John wrote this letter ;* but if I say . . . *գրեց* . . . then every Armenian will understand me as affirming that I saw him write it, or at least that I know the fact in the most positive manner. See also the remark on *եղեր*, p. 51.

Of the two participial forms from which this tense is compounded, the one in *ած* possesses more of an adjective character than that in *եր* ; (hence the use of such phrases as *իմ ծախած տուն* *the house which I sold*, the form in *եր* not being employed in a similar way ;) and to this we may perhaps attribute the fact that the Perfect with a negative employs exclusively the form in *ած* ; as *գրած չեմ* ; *I have not written*. We cannot say *գրեր չեմ*, and *չեմ գրեր* is Present ; though colloquially the *չ* of the negative Perfect is sometimes prefixed to the participial form, and then either ending may be used indifferently ; thus *չգրած եմ*, or *չգրեր եմ*, *I have not written*.

OF CERTAIN PARTICLES OCCASIONALLY APPENDED
TO VERBS.

The syllable *ከጥ* is colloquially added to the several persons of the Present and Imperfect tenses of verbs to give emphasis ; as *ከረ የጠነሰኛ ከጥ* *I am actually now opening*, *ከረ ጥጥሮኑ ከጥ* *thou art actually working*, &c.

The syllable *ኒኒ* is frequently added to verbs in the Subjunctive Mood ; as *በሂ ጥ ጥጥሮኒኒ* *whoever work* ; also to the Indicative, giving it the force of a Subjunctive ; as *በረ ጥ ከረገጠህ ኒኒ* *wherever you go* ; sometimes it has the sense of *ገኒ ጥ* *if*, and in that case *ገኒ ጥ* may be omitted ; as *ገኒ ጥ ረህኑ ኒኒ* or simply *ረህኑ ኒኒ* *If you say*.

ከገረ, the Past Participle of the Verb *ረገጠ* *to go*, (like the Turkish *imish*) appended to a verb in the Present or a past tense, implies that the fact stated is not one of which the narrator has been an eye-witness, but that he has been informed of it by some one else, and is nearly equivalent to *I am informed*, or *It must be that* ; Thus *ገጠኝ ከጥ ጥጥሮኒኒ* *I understand that the King is coming*.

ሆኑ appended to verbs is interrogative ; as *ከጥ ጥጥሮኑ ሆኑ* *are you coming?*

All these particles belong to the language of conversation, rather than to that of books. Indeed the best writers now entirely avoid them.

ADVERBS.

Adverbs are either

1 Primitive ; as *ከሁሉ* *now*, *ከሁሉ* *yesterday*, *ከሁሉ* *to-*

morrow, միշտ *always*, հոս *here*, հոն *there*, այո *yes*, ոչ, չէ, *no*, &c. or

2 Derived from other parts of speech ; e. g.]

(a) Adjectives without change ; as շատ *much*, քիչ *little*, սուտ *falsely*, անողորմ *unmercifully*, անյոյս *hopelessly*, &c.

(b) Adjectives with the termination պէս or բար joined by a union vowel, generally ա ; as հոգևորապէս *spiritually*, from հոգևոր *spiritual*, յիմարաբար *foolishly*, form յիմար *foolish*. Adjectives having է in their last syllable change it into ի in the Adverbs derived from them ; and those having ի or ու drop them ; as անգէտ *ignorant*, անգիտաբար *ignorantly*, սաստիկ *vehement*, սաստկապէս *vehemently*, ծածուկ *secret*, ծածկաբար *secretly*. Compare the changes occurring in the declension of nouns. See p. 18.

(c) Nouns in the Instrumental case ; as գիշերով *by night*, ցորեկով *by day* ; սրտով *heartily*, անիրաւուն թեամբ *unjustly*, անգիտութեամբ *ignorantly*. Sometimes the form of the Ancient Armenian Instrumental is preserved ; as կարգաւ *in an orderly manner*, կարծեօք *by conjecture*.

(d) Nouns in the Ablative case ; as շատոնցմէ or շատոնցուընէ *of a long time, a long time ago*, առտուընէ *ever since morning*, or with a form derived from the Anc. Arm. Abl. Plur. առտուանց *in the morning*, գիշերուանց *by night*.

(e) Nouns resembling the form of the Genitive, but, by an ellipsis of 'ի *in*, having the force of the ancient Commorative or Locative case ; as մութուն *in the dark*, ցորեկին *in the day time*, մութնուլուսուն *at dawn*, կէս գիշերին *at midnight*.

(f) Nouns repeated ; as տուն տուն *from house to house*, քաղաք քաղաք *from city to city*.

(g) The names of languages terminating in րէն and derived from gentile nouns ; as Հայերէն *in Armenian*, Յունարէն *in Greek*, Անգղիարէն *in English* &c. Somewhat resembling these are also մարդկօրէն *humanly*, սովորէն *vulgarly*, &c. although these are perhaps from օրէն in the sense of *custom, manner*.

(h) Adjectives or adjective pronouns and nouns combined ; as զուր տեղը *in vain*, ահա առեւելք *then*.

(i) Infinitives (as Gerunds) in the Instrumental case, with or without the negative prefix ; as չգիտնալով *ignorantly*, չմտածելով *thoughtlessly*, ուզելով *with pleasure*.

Adverbs admit a diminutive termination as well as Adjectives ; as կանուխկեկ *rather early*, ուշկեկ *rather late*.

They are sometimes repeated, especially those which have not more than two syllables, to express emphasis ; as շուտ շուտ *very quickly*, ուշ ուշ *very late*.

PREPOSITIONS.

With the exception of a few retained from the Anc. Arm. (as ըստ *according to*, առանց *without*) they should rather be called Postpositions, since they uniformly follow the nouns or pronouns which they govern.

Համար *on account of*, requires the Dative, as ինձի համար *for my sake*, or *on account of me*.

Սոսիկ *near*, and մինչև *until*, the Dative.

Հետ *with*, the Genitive or Dative.

Ետև *after, behind*, the Genitive, or Ablative.

Ետքը after (in time), the Ablative. So also *հեռու* far from, *զատ* or *'ի զատ* besides, *գաղտնուկ* without the knowledge of, (*clam*).

Most others take the Genitive; as *առջև* before, *տեղ* instead of, *առանց* without, *դիմաց* opposite, *տակ* under, *վրայ* upon, *դէմ* over against, *մէջ* in, within, *ձեռք* by means of, *պէս* like, *քով* near, *լստ* according to.

CONJUNCTIONS.

Copulative, *և*, *ու* and, *նաև* also, *ալ* too.

Disjunctive, *կամ*, *թէ* either, or, *կամ—և կամ*, *թէ—և թէ*, either—or.

Conditional, *թէ որ*, *եթէ* if, *նէ* (after verbs) if, although.

Concessive, *թէ և*, *թէպէտ*, *թէպէտ և* although, *ոչ միայն* not only.

Adversative, *բայց*, *այլ*, *հասկա*, *սակայն*, but, yet, *այլ և* but also, *այսու ամենայնիւ* nevertheless.

Diminutive, *գոնէ*, at least.

Causal, *իւրեւ որ*, *քանզի*, *վասն զի*, because, *որ* that, because, *որովհետև* whereas.

Rational, *ուրեմն* therefore.

Final, *որ* that, *որպէս զի* in order that.

INTERJECTIONS.

Of calling, *ո՛վ*, *ա՛*, *այ՛*, *հա՛*, *Օ!* *ծօ* (addressing a male), *քա՛* (addressing a female) *հո!* *hallo!*

Of encouraging, *ա՛յլէ*, *ո՛ն* come on! go to!

Of praise, *վա՛յ*, *է՛*, *ա՛* how fine!

Of pity, *վա՛խ*, *լա՛յ* (frequently repeated thrice), *ա՛խ*, *ախսո՛ս* alas! wo! *մե՛ղք* what a pity! *վա՛խ* or *վա՛յհ* *վա՛յհ* ah!

Of grief, *ա՛խ*, *վա՛հ*, how sorry I am!

Of desire, *երե՛ւել*, *երա՛նի*, *երա՛նի թէ*, *լըլայ թէ*, *ո՛ր է որ*, *ո՛ր էր որ* oh that! would that!

PART. III.

SYNTAX.

The following peculiarities of construction in Modern Armenian deserve notice.

1. Adjectives uniformly precede the Substantives which they qualify ; as *ամէն բան every thing*. The only exception to this rule is presented by a very few phrases borrowed from the Ancient Armenian ; as *Հոգին Առաքել the Holy Spirit*.

2. Numerals implying plurality are usually construed with Nouns in the singular ; as *չորս մարդ four men*, *իւրեք Հոգի three persons*. When the Plural form is employed, it is more emphatic, and sometimes implies that the persons or things spoken of are viewed separately and individually. Thus *իւրեք օր the space of three days* ; *իւրեք օրեր several days*, or *the several periods of three days each*.

3. In like manner when no numeral is employed, but when other words, as a pronoun or a verb, imply plurality, the noun is usually put in the singular ; as *դուք ամէնքդ եղբայր էք all ye are brethern*, *Թագաւորին մէկը a certain king* (i. e. *one of the kings*), *մարդուն մէկը a certain man*.

4. A verb having a Plural nominative is often put in the Singular ; as *աչքերս կը գոցուի my eyes keep shut*.

ting, բերնին շողիքները վազեց the saliva ran from his mouth.

The same is frequently the case when several nouns in the singular form the subject of the verb ; as գլուխս՝ սիրտս՝ կուրծքս կը ցաւի my head, stomach and breast ache.

5. The Past Participle of Active verbs, terminating in ած, is construed with a Genitive of the noun or pronoun designating the agent, and with another noun designating the object of a Past action referred to ; as իմ շինած տունս the house which I built or have built, անոնց կարդացած գիրքերը the books which they read or have read.

6. The same Participle of Passive or Neuter verbs is construed in a similar way, the noun then designating time or place ; as հոն եղած օրս the day when I was there, ժամացոյցին գտնուած տեղը the place where the watch was found.

7. A noun or pronoun in the Accusative, governed by an active verb, may be placed either before or after the verb, but more usually precedes it ; as զիս կը սիրէ (or կը սիրէ զիս) he loves me ; իր գործը կատարեց (or կատարեց իր գործը) he completed his work.

8. There is a class of active verbs compounded of a noun and a verb, which though written separately, constitute only a kind of compound verb, and require an Accusative ; as զանց կընէ իր գործը he neglects his work, համարդ բերան սորվեցար have you learned your lesson by heart ?

9. For the cases of Nouns and Pronouns required by Prepositions, see p. 53. The reason why they so frequently govern the Genitive appears to be that they are (as in Hebrew) radically Substantives. Thus մէջ in may be regarded as a noun, the midst, and therefore as naturally requiring a Genitive ; as տանը մէջ the

midst of the house, in the house. In like manner *առջևը* that which is before, *տակը* that which is under, *քովը* the side, hence *what is at the side, near, &c.*—This view accounts also for the fact that they sometimes appear in a plural form, as *մէջերը*, *տակերը*, *քովերը*, signifying *somewhere in, somewhere under, &c.* Thus *սեղանին տակերը նայէ* look around under the table.

10. A simple Accusative is often used (by ellipsis of the Anc. Arm. *ի*) where we employ *in, at, to, or into*; as *իմ նայրս որ երկինքն է* my Father who is in heaven, *Պօլիս կը նստին* they reside at Constantinople, *տուն եկաւ* he came into a house, *գիւղը կ'երթամ* I am going to the village.

11. An Ablative without a preposition sometimes signifies *after*; as *իրեք օրէն* after three days, i. q. *իրեք օրէն ետքը*.

PART IV.

MISCELLANEOUS REMARKS AND IDIOMATIC PHRASES.

1. Respecting the order of words in a sentence some remarks have already been made. See. pp. 49, 51 & 52. It may be remarked in general that the Mod. Arm. in this respect agrees nearly with the Turkish, and varies widely from the European languages and from the Ancient Armenian. Usually, in complex sentences, the circumstances of place and time are first introduced; then comes the subject, preceded by its adjective if it have one; then the object of action; then frequently the circumstances of manner or instrument (although these admit of considerable latitude in their collocation), and last of all the verb; thus *Լսոր քաղաքիս փողոցներուն մէկուն մէջ իրեք հոգի իրարու դէմ հրացաններ*

Կը պարպէին, *To day three persons were firing pistols at each other in one of the streets of this city.* Սինայ լեռը Իսրայէլի որդւոցը համար Տէրոջը Սոփսէսին պատուիրած պատուիրանքները ասոնք են, *These are the commandments which the Lord commanded Moses for the children of Israel in Mount Sinai.*

2. The Copulative *and* is often omitted; as Լքձըղեցէք՝ բերէք ինծի, *Loose them and bring them to me.* (Matt. 21 : 2.)

3 Adjectives are formed from Prepositions by the addition of *ի*; as վրայ upon, վրայի *which is upon*, ներս within, ներսի *that which is within, internal.*

4. Proper names when transferred from Greek to Armenian change β into μ ; as 'Αβραάμ, Լբրազամ; γ into η , as Γαλιλαία, Պալիլեայ; δ into η , as 'Ιούδας, Յուդայ; θ into θ , as 'Ροιθ, Հռոթ; ι initial when followed by a vowel into j , as 'Ιησοῦς, Յիսուս; κ into $կ$, as 'Ισαάκ, Իսահակ; λ frequently into $լ$, as Σολομών, Սողոմոն; π into $պ$ and τ into $տ$, as Πέτρος, Պետրոս; ϕ into $փ$, as Φίλιππος, Փիլիպպոս; and χ into $ք$, as Χριστός, Քրիստոս: It is worthy of remark that these letters without exception occupy corresponding places in the respective alphabets. Besides, μ is sometimes, especially in the East, pronounced as *b*, η as *g* hard, η as *d*. This pronunciation is now esteemed vulgar. Still its existence, together with the usage pointed out above, seems to indicate that a considerable change has taken place in the pronunciation of the Armenian letters.

5. The spoken Armenian has, in common with the Turkish, the singular usage of repeating nouns and adjectives (and occasionally other parts of speech) substituting in the repetition a ՛ for the first letter of the word if it begin with a consonant, and prefixing a

Մ if it begin with a vowel, for the purpose of generalizing the idea contained in the word so repeated; thus Վերբ մեր փնտռեցի չգտայ, *I sought for books or any thing of the kind, but found none*; Եւանութ մանութ չմնաց, բոլորը այրուեցաւ, *Not a shop or any thing like one remains, every thing has been burnt*; Բնած տունդ հոր մոր չունի՞ր, *Has the house which you have taken no well, cistern, fountain, &c?* Զաց բեր՝ չոր մոր ըլլայ, *Bring bread, no matter if it be somewhat dry or crumbled*. Sometimes an ու appears between the two forms; as ծուռ ու մուռ zigzag, serpentine, սուտ ու մուտ crafty, wily. When a word commences with Մ the same result is sometimes produced by changing a vowel; as Սաղ մուղ չմնաց, *Not a hair nor any thing like one was left*, Սանր մունր (vulg. մանտր մունտր) բաներ, *Little trifling matters*.

6. Sometimes ր takes the place of լ in colloquial language; Չեմ կրնար բերեր, *I cannot bring*. Somewhat resembling this are such expressions also as չկրցայ բերեր էի, չկրցանք բերեր էինք, which have perhaps originated in combining the two ideas *could not bring* and *would have brought*, q. d. բերեր էի (in the sense of պիտի բերէի) բայց չկրցայ.

7. Though the Armenian language, etymologically considered, appears to stand by itself, having no such close relation to any other language of the great Indo-European family as the French has, for instance, with the Italian, or the Bulgarian with the Russian, &c. still its vocabulary exhibits some resemblances to other languages, both Asiatic and European, which are deserving of notice. The following may serve as specimens.

HEBREW AND COGNATE DIALECTS.

- Գաղաթ, Heb. *kodkod*, crown, summit.
 Օհհ, Heb. *zevakh*, sacrifice.
 Հաշիւ, a reckoning, Heb. *khashav*, to reckon.
 Օհմ, Heb. *tsum*, fasting.
 Օրար, Heb. *tseror*, a bundle.
 Խաբս, Heb. *mekes*, tribute.
 Շուշան, Heb. *shushan*, a lily.
 Ուժ, Heb. *oz*, strength.
 Սիւն, a column, Heb. *tsiun*, a monument.
 Յամաք, dry land, Heb. *tsamak*, to be dry.
 Քահանայ, Heb. *kohen*, Chald. (emph. st.) *kahana*, a priest.
 Քարոզ, Chald. *karo*, a herald.
 Քուրմ, Heb. Plur. *kemarim*, Syr. *koomar*, an idolatrous priest.
 Ազատ, Pers. *azad*, free.
 Չէթ, Arab. *zeit*, olive oil.
 Նշան, Pers. *nishan*, a sign.
 Տրտուհ, sad, Pers. *derd*, sadness.
 Ախտ, Arab. *akhd*, covenant.

GREEK AND LATIN.

- Անկիւն, ἄγκων, a corner.
 Աստղ, ἀστὴρ, a star.
 Օյդ, ζεύγος, a yoke, a pair.
 Լոյս, *lux*, light.
 Կին, γυνή, a woman, a wife.
 Խայր, μήτηρ, *mater*, mother.
 Յորդորել, hortor, to exhort.
 Նավ, ναῦς, *navis*, a ship.

Պնակ , πινάκιον, a plate.
 Պռնիկ , πόρνη, a harlot.
 Սերմ , semen, seed.
 Տամ , δίδωμι, do, to give.
 Բույէ , ροπή, an instant.

ENGLISH (AND COGNATE MODERN DIALECTS.)

Դառնալ , to turn.	Սիս , meat.
Դուռ , door.	Շերտ , shred.
Լափել , to lap.	Ո՞ր , Ո՞վ , who ?
Կառք , carriage, car.	Ոտն , foot.
Կատու , cat.	Սատ , bad.
Կով , cow.	Փուշ , bunch.

The introduction of such words as եկեղեցի , ἐκκλησία, հանոն , κανὼν, չեթանոս , ἔθνος, չերեւիկոս , αἵρετικὸς, &c. after the introduction of christianity, is easy to be accounted for, and implies nothing whatever in regard to the original structure and relations of the language.

SALUTATIONS.

On meeting in the morning, Բարի լոյս , *Good morning!* the answer to which is Լստո՛ւժոյ բարին , *The blessing of God!*

In the middle of the day Բարե , or Բարե ձեզի , or Բարով is sometimes employed when in English we should still say *Good morning!* The answer is the same as above.

On meeting in the evening Բարի իրիկուն , *Good evening!* Reply as above.

At parting, the person who leaves says, Սնա՛ք բա-

բով or կեցի՞ք բարով , the reply to which is Երթա՛ք բարով , both answering to our *Good by*, or *Farewell*.

On separating in the evening Վիշեր բարի , or Բարի գիշեր , *Good night*. Answer Վեղ լոյս բարի , which extends the idea of the salutation to the morning light.

Returning after an absence one is greeted with Բարի (or բարով) եկար (or եկաք) , *Welcome !* to which he replies Բարով տեսանք , which may be rendered, *I am happy to see you*. If the newcomer has entered the room in the absence of the person whom he comes to visit, the latter on coming in makes use of the same salutation only substituting the Perfect tense for the Aorist, thus Բարի եկեր ես , or բարի ես եկեր .

Give my compliments to is expressed by շատ բարե ըրէ The person who is to convey them assumes the responsibility by saying Վշտուս վրայ , and acquits himself of it, when he meets the person to whom the greetings are sent, by saying, . . . ձեզի շատ բարե կ'ընէ (or ունի) to which the other replies Շնորհակալ եմ , *Thank you*, or Խրկող բերողը ողջ կենայ (or մնայ) , as we say, *I am much obliged both to you and to him*.

At the beginning of the new year Շնորհաւոր նոր տարի , *A happy new year*. Also Լստուած շատ տարիներու հասցունէ , Լձն տարի բարով հասնիք , (or more learnedly) Լձն տարի բարեալ խաղաղութեամբ , which phrases are also used in saluting a person on his anniversary festival, i. e. the day of the Saint whose name he bears.

At Christmas (January 6) in like manner, Շնորհաւոր ծնունդ , or, in some places, Քրիստոս ծնաւ և

յայտնեցաւ, to which one may answer, ()ըհնեալ է ծնունդ և յայտնութիւնն Վրիստոսի, alluding to the fact that the festival of the *Manifestation* (i. e. Epiphany) and Christmas are both celebrated on the same day.

At Easter and for forty days after Վրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց *Christ is risen from the dead*. Answer, ()ըհնեալ է յարութիւնն Վրիստոսի, *Blessed be the resurrection of Christ*.

Beside the above, which are for set times, there is a great variety of occasional salutations, such as Լ'չքդ լոյս, *Light to your eyes!* addressed to one whose son or daughter has just been married, to parents on the birth of a child, or to those who have just welcomed a near relative or dear friend from abroad, or even received a letter from such a friend. The person to whom this salutation is addressed replies Լ'ուսով կենաս, *May you enjoy the light!* To one who enters a new dwelling the salutation is Բարով նստիս; to one who puts on a new garment, Բարով հինցունես; to one who is commencing an enterprise, Լ'ստուած յաջողութիւն տայ; to one who is convalescing after an illness, Լ'նցաւոր ըլլայ; to one who has lost a friend, Վեղի օրեր or Վլուխդ ողջ մնայ. The phrase ()րերդ շատ ըլլայ is often used in the same sense with Շնորհակալ եմ, *Thank you*. So also is Լ'պրիս, especially when addressed to child or an inferior.

MISCELLANEOUS IDIOMATIC PHRASES.

Չ'ախուռ առած գիրքս:

The book which I bought.

Իր բնակած տունը:

The house in which he lives.

Եղած ատենը :	The time when it was done.
Վտնուած տեղը :	The place where it was found.
Լռած տեղդ դիր :	Put it in the place from which you took it.
Ուզածս աս է :	This is what I wished.
Կրցածիդ չափ ըրէ :	Do as much as you can.
Չեռքէդ եկածին չափ ըրէ :	
Բըրածը չգիտեր :	He does not know what he is about.
Հոն հասնելուդ պէս նամակ գրէ :	Write immediately on your arrival there.
Եւրոպայիս առաջ կ'երթայ :	My watch goes too fast.
Երբեմն քիչ մը ետ կը մնայ :	Sometimes it loses a little.
Կայնած է :	It has stopped.
Լարէ ուրեմն, (*խուրմիշ ըրէ) :	Wind it up then.
Կօշիկներս տար շինել տուր :	Take my boots and get them mended.
Շաբաթը երկու անգամ կու գայ :	He comes twice a week.
Երկու օրը անգամ մը :	Once in two days.
Հիմա կու գայ :	He will be here presently.
Հիմա գնաց :	He has just gone.
Հիւանդը ինտո՞ր է :	How is the sick man ?
Ինտոր էր նէ՛ անանկ է :	He is the same as he was.
Երէկուան պէս աղէկ չէ :	He is not so well as he was yesterday.

*Turkish words. See Preface.

Հիմա առաջուրնէ՝ *տաճա
աղէկ է :

He is now better than he was.

Ո՞ր բժիշկը կը նայի :

What Doctor attends him?

Չիւնի պէս ճերմակ է :

It is as white as snow.

Եղբօրմէս մեծ եմ :

I am older than my brother.

Սէկիկ մէկիկ դուրս հանէ :

Take them out one by one.

Երկերկու հատ :

Two at a time.

Իրեք իրեք հատ :

There at a time.

Հարիւրական *փարա :

A hundred paras apiece.

Հատունց է որ քեզ տեսած
չունիմ :

It is a long time since I have seen you.

Արբերէի կոր , բայց չեղաւ :

I would have brought it, but did not succeed.

Ես չըլլայի նէ՝ պիտի խեղ-
դուէր :

But for my help he would have been drowned.

Սազ մնաց որ աչքս պիտի
ելլեր :

I came within a hair's breadth of having my eye put out.

Քիչ մնաց որ աչքէ մը պի-
տի ըներ զիս :

He came very near causing me the loss of an eye.

Սիրտս մի' (or մը) նեղացու-
ներ :

Do not trouble me.

Լտիկայ ձեռք տուաւ :

That was sufficient.

Ինծի ձեռք չտար :

I cannot afford it.

Ձեռք ըրաւ ինծի :

He beckoned to me.

Լէք ըրաւ անոր :

He winked at him.

Խեղքը գլուխը եկաւ :

He came to his senses.

Վլուխը նեղի գալուն պէս : }
Վլուխը քարին եկաւ նէ : }

When he got into trouble.

Աղնիւ բնաւորութեան տէր մարդ մըն է :	He has a noble disposition.
Բանի տեղ չի (or չ) դնէր անիկայ :	He regards that as of no account.
Երեսպաշտութիւն կընէ ա- նոր :	He makes court to him.
Սիրտս ետ կու գայ :	I am sick at my stomach.
Սիրտս կ'առնէ :	I cannot eat it (on account of the sweetness or oi- liness of the food).
Սիրտս կը մարի :	I am faint.
Շատ առնելիք ունիմ :	I have much due me.
Շուտով կ'առնուի :	He is easily touched.
Երեսը կախ է :	He has a sullen look.
Երեսէն *զէհիւր [թոյն] կը կաթէ :	He is cross—he frowns.
Թէ որ ինքզինքդ սիրցունես նէ՛ ձեռքի վրայ կը բռնեն քեզ :	If you try to please them they will do well by you.
Ո՛ւր էր որ ասանկ ըլլար :	Oh that it might be so!
Գլխու վրայ կը բռնէի անի- կայ :	I paid him much honor.
Ժանիքը կախեր է :	He is out of humor.
Ինծի ժանիք կ'ընէ :	He looks awry at me.
Ո՛չ ուտելը գիտէ՛ ոչ պահե- լը :	He knows neither how to spend nor how to keep.
Ամէն ունեցածը մազի վրայ է :	His all is at stake.
Հասցէն գրէ :	Address the letter.
Սիրտս եկաւ :	It occurred to me.
Սիրտը ձգէ անկկայ :	Remind him of it.
Բսածներս մի՛ տքդ պահէ :	Remember what I say.

Եւնոն մէյմէկ հատ տաս :	Give one to each of them.
Բոզս մտաւ :	He entered my service.
Գլխուն գալ :	To happen to any one.
Գլուխը պիտի չհանեն անիկայ :	They will not accomplish it.
Շունը կտրեցաւ :	He was out of breath.
Բունս աչքէս կը վազէ :	I am very drowsy.
Գլուխն 'ի վար գնաց :	It went down head foremost.
Գիտես թէ ոտքին տակը հաւկիթ կայ :	He walks as softly as if he were treading upon eggs.
Ալ խոսն սիրտը փրթաւ :	He was overcome with fear.
Լեղիս կը պատռէր կոր :	It alarms me excessively.
Ենալ մը ինկայ որ չորս դիս կտրտեցաւ :	I fell down and hurt myself all over.
Արադ գլուխդ փոխէ :	Change your clothes.
Չիէն ալ անցաւ :	He outran the horse.
Սէկ զարնելուն մեղցուց :	He killed him at one blow.
Ինք իր գլխուն ըրաւ (մէկուն չհարցուցած) :	He did it of his own accord (without consulting any one.)
Եյս մտօք առնուած :	Understood in this sense.
Խօսք բացինք :	We commenced conversation.
Խօսքի մէջ մտնալ :	To interrupt conversation.
Որչափ (or ի՞նչ *խտար) կը քշէ :	How long will it take?
Լաց մը փրցուց :	He broke out crying.
Խօսքին վրայ կը կենայ :	He stands to his word.
Եսկայ բանի մը չի գար :	This is good for nothing.

Անքէ անցուր :	Cast your eye over it.
Ասանկ գիրք ձեռքս անցած չունէր :	Such a book I had never seen.
Ուտելու կուգայ, բայց պա- հելու չիգար :	It is good to eat, but will not do to keep.
Թարթիչները ճերմակի կը զարնեն :	His eye-lashes incline to white.
Անոր մորթը կարմիրի կը չա- լէ :	Its skin is reddish.
*Շախա ըրաւ :	He did it in jest.
Երկու *խաթ ըրէ *սիճիմը :	Double the string.
Տունը երկու *խաթ է :	The house is two stories high.
Խօսք կապը տուին :	They have given a token.
Գիրքին վրան բան մը ան- ցուր :	Put a cover on the book.
Անկից հոն՝ անկից հոն՝ ի՞նչ պիտի ըլլայ :	Why move it about from place to place ?
Ո՛ր է աս՝ ո՛ր է ան :	What comparison is there between this and that ?
Չանը ձուներ չեղաւ :	Nothing has transpired respecting it.
Սիտքը բաց տղայ է :	He is a bright boy.
Սիտքը գոց տղայ է :	He is a dull boy.
Վիթը տնկեց :	He was offended.
Վիթ չփշրեր :	He will not condescend to such a trifle.
Վիթը կախեր է :	He is drooping.
Ահանջ չկախեր :	He does not give ear.
Հիւանդ է եղեր :	He is sick (i. e. it is re- ported or is understood that he is sick.)

Թագաւորը հրաման ըրեր է
եղեր որ սպաննուի :

It is understood that the
king has given orders
for his execution.

Պզտիկ լեռները ան է ստեղծ
ծեր :

He boasts as if he could
create a world.

Եղուն քիչ մը կարճըցաւ :

His talk has moderated a
little.

Քարը տեղը դրաւ :

He has hit the nail on the
head.

Կարը կարկտուքը պակաս
է :

He is always tinkering.

Օռվ կտրեցաւ :

It was flooded, overflowed.

Գուր կտրեցայ մնացի :

I stood still in amazement.

Արայէս լեռ մը ելաւ :

I was relieved of a moun-
tain's weight.

Ընելիքս չմնաց :

Եւ ընելիք չունիմ :

I have no resource left.

*Թօփ նետեց (Սնանկա-
ցաւ) :

He has become bankrupt.

Իերանս վրայ չերթար :

Եղուն վրայ չերթար :

I cannot bear to speak
(on so painful a subject.)

Ձեռքը երկան է :

He is thievish.

Ի՞նչ ընեմ ձեռքս կարճ է :

What can I do ? I have
not the means.

Ձեռքս չհասաւ :

I did not succeed.

Եսանկ մարդուն խելք տուիր :

Would you notice such a
man ?

Ես քու խելքդ գլուխդ կը
բերեմ :

I'll bring you to your sen-
ses.

Ստակի խենթ , ապրանքի
խենթ :

Crazy after money, or
property.

Ունեցածը չունեցածը ծա-

He has been obliged to

խեց :

Տակը փախուց :

Ասանկ անձրևով ի՞նչպէս
երթալ կուզէ :

Ի՞նչ ըսել կուզէ աս խօս-
քը :

Գլուխս իմս չէ :

Մէջքս չքոնքր կոր :

Մազերս փուշ փուշ եղաւ :

Տակաւին լեզուն չդառնար :

Մատերս կը փառնան :

Չեոքս փր թաւ՝ մինչև հոս
բերելս :

Դուն ինչ ես նէ՛ ես ալ ան
եմ :

Այ՛ք կընէ որ չըսեմ, բայց
նի ահանջ կը կախէ :

Մարդ կայ՝ մարդ ալ կայ :

Հոգին հանեց :

Գլուխս կը տանէր կոր, ես
ալ տուի :

Տակը վրան մէկ է :

sell every thing.

He has wasted his capital.

How can one go in such
a rain ?

What is the meaning of
that word ?

I am crazy with a head-
ache.

My back is almost broken
(with aching from a
cold.)

My hair stood on end.

He does not begin to
talk. (Spoken of an in-
fant.)

My fingers are numb.

It broke my hand off to
bring it— I brought it
with great difficulty.

I have equal claims with
you.

He beckons to me not to
speak, but who cares ?

There are more sorts of
men than one.

He wearied him out.

He teased me so much.
that I gave it to him.

The outside and the inside
are the same. (Spoken
of cloth.)

Տակն ու վրայ ըրաւ մեզի :

He has put us all in confusion.

Տուներնիդ կրուեցա՞ք :

Have you moved to your house.

Նեղ օրիդ քեզի հասնողը
նիկ էր :

Who rendered you aid
when you were in want?

Հիները հերիք խառնես :

Don't dwell on former
troubles.

Ետ լսելուս սիրտս ելաւ :

I was overcome on hear-
ing it.

Մեղք է ինձի :

I am to be pitied.

Մեղք չեմ ես :

Am I not to be pitied?

Խօսքս ամօթ . . .

Pardon the expression . . .

Ետ ի՞նչ կըսես՝ հիմա խելքս
կը թռցունեմ :

What do you say? I shall
lose my senses.

Զայնդ կտրէ :

Be quiet.

Նիկայ ձեռքը բաց մարդ
մէ :

He is a liberal man.

Սիրտը մեծ մարդ է :

He is proud man.

Ետքը գլխուն շատ պիտի
զարնէ :

He will be very sorry for
it hereafter.

Ինձի՞ ալ գլխէ պիտի հա-
նես :

Will you lead me also a-
stray?

Քեզի համար տունէ մը ե-
ղայ :

For your sake (or by your
means) I have lost a
house.

Տունս տեղս փլցուց :

He has lost me all my
property.

Գնա՛ սևերես մնացիր :

Go, and shame on you!

Եւքի եկաւ :

He has been affected by an
evil eye—is bewitched.

Լեռը մարդ կտրեր է :
Փառցաւ մնաց :

Քար կտրեցաւ :

Քարը կը խօսի նէ՛ ան ալ
խօսեցաւ :

Գլուխը քարը :

Այլ երնատուներ մարդ չկայ :

Գլուխը կերաւ :

Յաւ ու ցեցը պակաս չէ :

Սիրտդ լայն բռնէ :

Բանէս գործէս եղայ :

Ա՛խսս ի՛նչ կը ծամես :

Խելքը գլուխը մարդ մըն է :

Խելքը միտքը խաղալ է :

Խելքդ գլուխդ ժողովէ :

Խելքդ վրադ պահէ՛ որ բեր :

Խելքս չկտրեր :

Յնդեր մնացեր է :

Տեսածիս պէս խելքս գլխէս
թռաւ :

Մաղը ծակ է :

The hill is full of people.

He stood stock still.

He became like a stone.

He was as still as a stone.

I have done with the good-
for-nothing fellow. Let
him do what he likes.

He is weak in the upper
story.

He was the cause of his
death.

Always ailing.

Be patient.

I was hindered in my
work.

Why do you slander 'me?

He is a prudent man.

His whole heart and soul
is upon play.

Learn wisdom, or come
to your senses.

Do not suffer yourself to
be overcome with grief.

I can not understand.

He has become a dotard.

When I saw it I was over-
come (with grief, fear,
or astonishment).

Take care, you are over-
heard.

- Հաստ ու բարակ մէկ' գին է : It is of no use to be too nice. People will not notice the difference.
- Հոգիդ կեւլար կոր : Were you dying, that you were in such a hurry?
- Եղուն տալ : To talk at random.
- Եղուն ոսկոր չունի : He talks without restraint.
- Եղուն երկան է : He talks much.
- Եղուն թափել : To talk fluently.
- Վիթդ մեծցեր է : You have grown proud.
- Վիթը իջեցուցի : I humbled his pride.
- Ինչ եղաւ եղաւ : Forget the past.
- Ինչ տուի անոր : I gave it to him. (Spoken of rebukes or threats.)
- Սիրտս ծակեց նէ՛ ինտոր չխօսիմ : He affronted me so, how could I help speaking?
- * Հէմ լանք * Հէմ երթանք : We must not stop too long for unessential things.
- Վալը երթալը մէկ եղաւ : He came and went immediately.
- Բաւ չըրաւ միտքս պառկեցուց : By various means he persuaded me.
- Ինչո՞ւ կռիւ կը հանես : Why do you become the occasion of strife?
- Երեսի կեղտ ես եղեր : You have dishonored your family.
- Բարձրէն մի՛ թռիր : Do not venture too far, nor boastingly promise more than you can perform.
- Երեսը թթաւեցուց : He is out of humor.

Եկո՛ւր երես ընենք :	Come, let us look into the matter with the parties concerned.
Բերան եկեր է :	He is of proper age.
Չեոքը բերանը չհասած կը կարգեն :	They marry (their children) before they are fit to provide for themselves.
Խելքս կերթար որ գէշու- թիւն չըսորվի :	I tried with all my might to prevent him from learning wickedness.
*Նիչ մի՛ հարցունենր :	I cannot tell (how badly matters are going).
Լնոր խելքը կերթայ կու- գայ :	He is unstable.
Գլխու ցաւ ես եղեր :	You distract me with your teasing.
Լկանջը ծակ մարդ է :	He is a man of quick ap- prehension.
Լսանկ աչքը ծակ տեսած չեմ :	I never saw such an in- satiabable person.
Սիրտը առնել :	To appease, to tranquilize.
Երեսի ջուր չունի :	He has no shame.
Երեսի ջուրը կորսնցուցեր է :	He has lost all shame.
Երես տալ , երես հանել :	To encourage another to be free with you.
Երես ելեր է :	He has become too bold and familiar.
Երեսը ճերմակ է :	(Ironically) In disgrace.
Բանի մը տեղ չդնենր ասիկայ :	He does not value this.
ժամը քանի՞ է :	What o'clock is it ?
Ութն է :	It is eight.
ժամը ութնին եկաւ :	He came at eight o'clock.

ABBREVIATIONS.

ԱՃ	or	աճ	for	Աստուած	God
Այ	or	այ	„	Աստուծոյ	of God
Աժ	or	ալ	„	Աստուծոյ	with God's help
Յ			„	Եիսուս	Jesus
Յի	or	Եի	„	Եիսուսի	of Jesus
Ք			„	Քրիստոս	Christ
Քի	or	Քի	„	Քրիստոսի	of Christ
Տ			„	Տէր	Lord
ա			„	ամենայն or ամէն	all
Թ	or	Ի	„	Թիւն	} terminations
Թե	or	Ե	„	Թեան	
Թք	or	Է	„	Թեամբ	
Կ	or	Կ	„	կամ	or
որ			„	որպէս	as
պ	or	պ	„	պէս	like
ս			„	սուրբ	holy
վ	or	վ	„	վրայ	upon
ք	or	ք	„	քան	than
ի			„	այսինքն	namely
ո			„	զորօրինակ	for example
ը			„	ընդ	with, by, &c.
ըս			„	ըստ	according to
և			„	ևայլն	and so forth

Proper nouns for the most part make the Gen. in the
The Dative has two forms, one always the same
with the Gen. the other the same with the Nom.
with a prefixed in case the noun begins with a conso-

APPENDIX.

DECLENSIONS OF ANCIENT ARMENIAN NOUNS.

Besides the irregularities mentioned on pp. 13—17, forms of nouns not unfrequently appear in the modern language derived from the ancient declensions. As no precise limit can be assigned to the introduction of such forms, it has been thought worth while to append here a synoptical table of the declensions of ancient nouns, premising a few brief and general rules for the formation of the cases.

The declensions are generally reckoned ten. Different grammarians however group them differently, and the tenth is little else than a collection of heteroclites.

In the table the prefixed and suffixed formative letters, except in the tenth declension, are distinguished from the root by being printed in italics.

RULES FOR THE FORMATION OF THE CASES.

1. IN THE SINGULAR.

The *Genitive* has various endings which must be learned from the Lexicon. The most common are *ի* and *ոյ*.—But polysyllabic nouns in *ի* make the Genitive in *ւոյ*.

Nouns in *իւն* make the Genitive in *եւն*

„ *ն* preceded by a consonant in *ին* or *ուն*

„ *ր* „ „ „ in *եր*

Proper nouns for the most part make the Gen. in *այ*.

The *Dative* has two forms, one always the same with the Gen. the other the same with the Nom. with *ի* prefixed in case the noun begins with a conso-

nant, and *յ* or (rarely) *ի* *յ* in case it begins with a vowel.

The *Accusative* is the Nom. with *զ* prefixed.

The *Ablative* always prefixes *ի* or *յ* like the second form of the Dative. Its termination is generally *է* added to the form of the Nom.

But if the Gen. end in *յ* or *այ*, the termination of the Abl. is the same.

Nouns which have the Gen. ending in *ու*, *ան*, *եր*, *ոջ* or other irregular terminations add *է* to the Genitive to form the Ablative.

Genitives in *եան* make the Ablative in *եանէ*; those in *իւ*, in *անէ*.

The *Narrative* * is the same as the Ablative, substituting a prefixed *զ* for *ի*.

The *Instrumental* depends upon the form of the Gen.

Genitives in *ի* make the Instr. in *իւ* or *աւ*

„	<i>ոյ</i>	„	„	<i>ով</i>
„	<i>ւոյ</i>	„	„	<i>եաւ</i> or <i>ւով</i>
„	<i>ան & ին</i>	„	„	<i>ամբ</i>
„	<i>ու</i>	„	„	<i>ու</i>
„	<i>այ</i>	„	„	<i>աւ</i>
„	<i>եր</i>	„	„	<i>երբ</i>
„	<i>օր</i>	„	„	<i>օրբ</i>

The *Circumulative* * is the same as the Instrumental with *զ* prefixed.

The *Commorative* * has generally two forms, viz. those of the Nom. and Gen. with *ի* or *յ* prefixed.

The *Vocative* is the same as the Nom. with or without the Interjection *հոյ*.

*The force of the Narrative case may generally be expressed in English by the preposition *concerning*, that of the Circumulative by *around*, and that of the Commorative (or Locative) by *in*.

II. IN THE PLURAL.

The *Nominative Plural* always ends in *p* and is formed generally by adding this letter to the Nom. Sing.

But nouns which have the Gen. Sing. in *h̄*, *b̄p*, *n̄* or *w̄j* add *p* to that case to form the Nom. Plur.

And nouns ending in *w̄jp* make the Plur. in *w̄rp*. The *Genitive Plural* always ends in *g*.

If the Instr. Sing. have *h̄* the Gen. Plur. has *h̄g*

”	”	”	<i>w̄</i>	”	”	<i>w̄g</i>
”	”	”	<i>n̄</i>	”	”	<i>ng</i>
”	”	”	<i>n̄</i>	”	”	<i>n̄g</i>
”	”	”	<i>w̄jp</i>	”	”	<i>w̄b̄g</i>
”	”	”	<i>b̄rp</i>	”	”	<i>b̄rg</i>
”	”	”	<i>w̄rp</i>	”	”	<i>w̄rg</i> or <i>w̄n̄w̄b̄g</i>

The *Dative* as in the Sing. has two forms ; one like the Gen. and the other like the Acc. with *’h̄* or *j* prefixed instead of *q̄*.

The *Accusative* is formed from the Nom. by prefixing *q̄* and changing the final *p* into *u*.

The *Ablative* is formed from the Gen. by prefixing *’h̄* or *j*.

The *Narrative* the same, substituting *q̄* for that prefix.

The *Instrumental* is formed from the Instr. Sing. by adding *p*. But *w̄* becomes *ōp* (in ancient mss. *w̄p*).

The *Circumlative* from the Instr. by prefixing *q̄*.

The *Commorative* from the Acc. by prefixing *’h̄* or *j* instead of *q̄*.

The *Vocative* (as in the Sing.) is like the Nom.

DECLENSION OF ANCIENT ARMENIAN NOUNS.

	Dec. 1.	Dec. 2.	Dec. 3.	Dec. 4.
	Singular.			
	<i>Word</i>	<i>City</i>	<i>River</i>	<i>Church</i>
Nom.	Բան	Վաղաք	Ղան	Եկեղեցի
Gen.	Բանի	Վաղաքի	Ղանոյ	Եկեղեցւոյ
Dat.	Բանի	Վաղաքի	Ղանոյ	Եկեղեցւոյ
	ի Բան	ի Վաղաք	ի Ղան	ի Եկեղեցի
Acc.	Բան	Վաղաք	Ղան	Եկեղեցի
Abl.	ի Բանէ	ի Վաղաքէ	ի Ղանոյ	ի Եկեղեցւոյ
Nar.	Բանէ	Վաղաքէ	Ղանոյ	Եկեղեցւոյ
Instr.	Բանիւ	Վաղաքաւ	Ղանով	Եկեղեցեւ
Circ.	Բանիւ	Վաղաքաւ	Ղանով	Եկեղեցեւ
Com.	ի Բանի	ի Վաղաքի	ի Ղան	ի Եկեղեցւոյ
	ի Բան	ի Վաղաք	ի Ղան	ի Եկեղեցի
Voc.	Վա՛ն	Վա՛ղաք	Վա՛ն	Վա՛ն Եկեղեցի

	Plural.			
Nom.	Բանք	Վաղաքք	Ղանք	Եկեղեցիք
Gen.	Բանից	Վաղաքաց	Ղանաց	Եկեղեցեաց
Dat.	Բանից	Վաղաքաց	Ղանաց	Եկեղեցեաց
	ի Բանս	ի Վաղաքս	ի Ղանս	ի Եկեղեցիս
Acc.	Բանս	Վաղաքս	Ղանս	Եկեղեցիս
Abl.	ի Բանից	ի Վաղաքաց	ի Ղանաց	ի Եկեղեցեաց
Nar.	Բանից	Վաղաքաց	Ղանաց	Եկեղեցեաց
Instr.	Բանիւք	Վաղաքօք	Ղանովք	Եկեղեցեօք
Circ.	Բանիւք	Վաղաքօք	Ղանովք	Եկեղեցեօք
Com.	ի Բանս	ի Վաղաքս	ի Ղանս	ի Եկեղեցիս
Voc.	Վա՛նք	Վա՛ղաքք	Վա՛նք	Վա՛նք Եկեղեցիք

Dec. 5 a. Dec. 5 b. Dec. 6 a. Dec. 6 b.

Singular.

	<i>Hour</i>	<i>Little</i>	<i>Foundation</i>	<i>Trouble</i>
Nom.	Ժամ	Փոքր	Հիմն	Նեղու թիւն
Gen.	Ժամոյ	Փոքրոյ	Հիման	Նեղու թեան
Dat.	{ Ժամոյ 'ի Ժամ	{ Փոքրոյ 'ի Փոքր	{ Հիման 'ի Հիմն	{ Նեղու թեան 'ի Նեղու թիւն
Acc.	Ժամ	Փոքր	Հիմն	Նեղու թիւն
Abl.	'ի Ժամէ	'ի Փոքրէ	'ի Հիմանէ	'ի Նեղու թեանէ
Nar.	Ժամէ	Փոքրէ	Հիմանէ	Նեղու թեանէ
Instr.	Ժամոյ	Փոքրոյ	Հիմանք	Նեղու թեանք
Circ.	Ժամոյ	Փոքրոյ	Հիմանք	Նեղու թեանք
Com.	{ 'ի Ժամոյ 'ի Ժամ	{ 'ի Փոքրոյ 'ի Փոքր	{ 'ի Հիման 'ի Հիմն	{ 'ի Նեղու թեան 'ի Նեղու թիւն
Voc.	ձ Ժամ	ձ Փոքր	ձ Հիմն	ձ Նեղու թիւն

Plural.

Nom.	Ժամք	Փոքրանք	Հիմանք	Նեղու թիւնք
Gen.	Ժամոյ	Փոքրանց	Հիմանց	Նեղու թեանց
Dat.	{ Ժամոյ 'ի Ժամս	{ Փոքրանց 'ի Փոքրանս	{ Հիմանց 'ի Հիմանս	{ Նեղու թեանց 'ի Նեղու թիւնս
Acc.	Ժամս	Փոքրանս	Հիմանս	Նեղու թիւնս
Abl.	'ի Ժամոյ	'ի Փոքրանց	'ի Հիմանց	'ի Նեղու թեանց
Nar.	Ժամոյ	Փոքրանց	Հիմանց	Նեղու թեանց
Instr.	Ժամանք	Փոքրանք	Հիմանք	Նեղու թեանք
Circ.	Ժամանք	Փոքրանք	Հիմանք	Նեղու թեանք
Com.	'ի Ժամս	'ի Փոքրանս	'ի Հիմանս	'ի Նեղու թիւնս
Voc.	ձ Ժամք	ձ Փոքրանք	ձ Հիմանք	ձ Նեղու թիւնք

Dec. 7. Dec. 8. Dec. 9.

Singular.

	<i>Lamb</i>	<i>Bone</i>	<i>Adam</i>
Nom.	Գառն	Ոսկր	Ադամ
Gen.	Գառնի	Ոսկեր	Ադամայ
Dat.	Գառնի ի Գառն	Ոսկեր յ Ոսկր	Ադամայ յ Ադամ
Acc.	Գառն	Ոսկր	Ադամ
Abl.	ի Գառնի	յ Ոսկերէ	յ Ադամայ
Nar.	Գառնի	Գառնի	Ադամայ
Inst.	Գառնի	Ոսկերի	Ադամայ
Circ.	Գառնի	Գառնի	Ադամայ
Com.	ի Գառնի ի Գառն	յ Ոսկեր յ Ոսկր	յ Ադամ
Voc.	ճ Գառն	ճ Ոսկր	ճ Ադամ

Plural.

Nom.	Գառնիք	Ոսկերք
Gen.	Գառնայ	Ոսկերայ or ոսկերայ
Dat.	Գառնայ ի Գառնի	Ոսկերայ or ոսկերայ յ Ոսկեր
Acc.	Գառնի	Ոսկեր
Abl.	ի Գառնայ	յ Ոսկերայ or յ ոսկերայ
Nar.	Գառնայ	Գառնայ or ոսկերայ
Instr.	Գառնի	Ոսկերի or ոսկերի
Circ.	Գառնի	Գառնի or ոսկերի
Com.	ի Գառնի	յ Ոսկեր
Voc.	ճ Գառնիք	ճ Ոսկերք

82 ANCIENT ARMENIAN DECLENSIONS.

Dec. 10 a. Dec. 10 b. Dec. 10 c. Dec. 10 d.

Singular.

	<i>Man</i>	<i>Father</i>	<i>Woman</i>	<i>Village</i>
Nom.	Այր	Հայր	Կին	Գիւղ
Gen.	Ան	Հօր	Կնոջ	Գեղջ
Dat.	{ Ան --- Այր	{ Հօր --- Հայր	{ Կնոջ --- Կին	{ Գեղջ Գիւղ
Acc.	ՀԱյր	ՀՀայր	ՀԿին	ՀԳիւղ
Abl.	յԱնէ	Ի Հօրէ	Ի Կնոջէ	Ի Գեղջէ
Nar.	ՀԱնէ	ՀՀօրէ	ՀԿնոջէ	ՀԳեղջէ
Instr.	Արամբ	Հարբ	Կանամբ Կնաւ	Գիւղիւ
Circ.	ՀԱրամբ	ՀՀարբ	ՀԿանամբ ՀԿնաւ	ՀԳիւղիւ
Com.	{ յԱն յԱյր	{ Ի Հօր Ի Հայր	{ Ի Կնոջ Ի Կին	{ Ի Գեղջ Ի Գիւղ
Voc.	՛Այր	՛Հայր	՛Կին	՛Գիւղ

Plural.

Nom.	Արք	Հարք	Կանայք	Գիւղք
Gen.	{ Արանց Արս	{ Հարց Հարանց	Կանանց	Գիւղից
Dat.	{ Արանց --- Արս	{ Հարց --- Հարս	{ Կանանց --- Կանայս	{ Գիւղից Գիւղս
Acc.	ՀԱրս	ՀՀարս	ՀԿանայս	ՀԳիւղս
Abl.	յԱրանց	Ի Հարց Ի Հարանց	Ի Կանանց	Ի Գիւղից
Nar.	ՀԱրանց	ՀՀարց ՀՀարանց	ՀԿանանց	ՀԳիւղից
Instr.	Արամբք	Հարբք	Կանամբք	Գիւղիւք
Circ.	ՀԱրամբք	ՀՀարբք	ՀԿանամբք	ՀԳիւղիւք
Com.	յԱրս	Ի Հարս	Ի Կանայս	Ի Գիւղիւք
Voc.	՛Արք	՛Հարք	՛Կանայք	՛Գիւղք

COMPARATIVE SPECIMEN

Of Ancient Armenian, and of the Eastern and Western dialects of Modern Armenian.

PSALM I.

Ancient.

Modern Western.

Modern Eastern.

1 Երանեալ է այր
որ ոչ գնաց 'ի խորհուր-
դոս ամբարշտաց . 'ի
ճանապարհի մեղաւորաց
նա ո'չ եկաց , և յա-
թոռս ժանտից ո'չ
նստաւ :

2 Եյլ յօրէնս Տեա-
ռն են կամք նորա , և
յօրէնս նորա խորհեսցի
նա 'ի տուէ և 'ի գիշերի :

3 Եւ եղիցինա որպէս
ծառ , որ տնկեալ է
'ի գնացս ջուրց , որ
զպտուղ իւր 'ի ժա-
մու տացէ , և տերև
նորա մի թափեսցի . և
զամենայն զոր ինչ ա-
րասցէ , յաջողեսցի
նմա :

4 Ո'չ այոպէս են
ամբարիշտք , և ո'չ
այնպէս . այլ որպէս
զփռի , զոր հոսէ հողմ
'ի վերայ երեսաց երկրի :

5 Այսն այսորիկ ո'չ
յարիցեն ամբարիշտք 'ի
դատաստան , և ոչ մե-
ղաւորք 'ի խորհուրդս
արդարոց :

6 Բանդի ճանաչէ
Տէր զճանապարհս ար-
դարոց . ճանապարհք
ամբարշտաց կորիցին :

1 Երանի ան մար-
դուն՝ որ ամբարիշտնե-
րուն խորհուրդը չեր-
թար , ու մեղաւորնե-
րուն ճամբուն մէջ չկե-
նար , ու ծաղը ընող-
ներուն նստած տեղը
չնստիր :

2 Հապա անոր կամ-
քը Եստուծոյ օրէնքին
մէջն է . ու գիշեր ցորեկ
անոր օրէնքին վրայ
կը մտածէ :

3 Եւ պիտի ըլլայ ա-
նիկայ ջուրերուն գնացք-
ները տնկուած ծառի
մը պէս , որ ժամանակին
իր պտուղը կու տայ .
ու անոր տերևը չպիտի
չորնայ , և ինչ բան որ
ընէ՝ պիտի յաջողուի :

4 Եսանկ չեն ամբա-
րիշտները . հապա մղե-
ղին պէս , որ կը ցրուէ
հովը :

5 Եսոր համար ամ-
բարիշտները դատաս-
տանին կայնելու չեն .
ու ոչ մեղաւորները ար-
դարներուն ժողովքին
մէջ :

6 Այսն զի Տէրը կը
ճանչնայ արդարներուն
ճամբան . բայց ամբա-
րիշտներուն ճամբան
պիտի կորսուի :

1 Երանելի է էն մար-
դն՝ որ ամբարիշտների
խորհրդին մէջ չի
գնում , և մեղաւորների
ճանապարհին վերայ չի
կանգնում , և չար
ծաղրածողների աթոռին
վերայ չի նստում :

2 Եյլ նորա կամքն՝
Տէրի օրէնքի միջումն է՝
և ցերեկ և գիշեր նորա
օրէնքին վերայ է մտա-
ծում :

3 Եւ նա է ինչպէս
ջրերի գնացքումն տըն-
կած ծառ՝ որ իրան
պտուղն տալիս է իրան
ժամանակումն և նորա
տերևն չի՝ վերթափ-
վում , և ամէն ինչ որ
անում է , յաջողվումէ
նորան :

4 Եսպէս չեն ամբա-
րիշտներն , այլ ինչպէս
դարմանի մղեղ՝ որ քա-
մին ցրիւ է տալիս նո-
րան :

5 Սրա համար ամբա-
րիշտներն չեն վերկենալ
դատաստանի մէջն՝ և ոչ
մեղաւորներն արդար-
ների ժողովըրդի մէջն :

6 Պատճառն որ
Տէրն ճանաչումէ ար-
դարների ճանապար-
հն : Բայց ամբարիշտ-
ների ճանապարհն կը-
կորչի :

I N D E X.

	<i>Page.</i>
Abbreviation, marks of,	10
Abbreviations,	82
Accent,	9
Adjectives,	18
,, formed from prepo- sitions,	58
,, precede their sub- stantives,	55
Adverbs,	51
Alphabet,	6
Article,	11
Auxiliary Verb,	30
Cases of Nouns,	12
Commutations of Letters,	58
Comparative view of Re- gular Verbs,	40
Comparison of Adjectives,	19
Conjugation of the Regular Verb,	33
Conjunctions,	54
Declension of nouns,	13
,, of Anc. Arm. nouns,	75
Definite form of nouns	12
Derivative Verbs,	46
Dialects of Armenian,	4, 82
Diminutive Adjectives,	20
,, Adverbs,	53
Elliptical use of the Accusative and Ablative,	57
Etymological resemblances to other languages,	59
Gender,	11
Idiomatic phrases,	63
Impersonal Verbs,	46
Interjections,	54
Irregular Nouns,	14
,, Verbs,	47
Miscellaneous remarks,	57
Negative Verbs,	44
Nouns,	11
Number,	11
Numerals,	20
,, Syntax of,	55
Order of words in a sentence,	57
Participle in <i>ւծ</i> , use of,	50, 56
Particles appended to Verbs,	51
Prepositions,	53, 56
Pronouns,	22
Pronunciation,	7, 58
Punctuation,	9
Regular Verb, conjugated,	33
Salutations,	61
Suffix Pronouns,	25
Tenses, formation of,	28
,, use of,	49
Verbs,	27
,, Syntax, of,	55, 56

Riggs, Elias

A Grammar of the Modern Armenian Language as spoken in Constantinople and
Asia Minor

Constantinople 1856

L.as. 33 pm

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10571674-1